

Vörös LOBOGÓ

AZ RKP ARAD VÁROSI ÉS RAJONI BIZOTTSÁGA,
A VÁROSI ÉS RAJONI NEPTANÁCS LAPJA

XXIII. évfolyam, 6816 szám | Vasárnap, 1967. február 12. | 4 oldal, 25 bani

„FIGYELMESEN TÖBBET, JOBBA TERMELHETÜNK”

Riportot szeretnék írni. De vajon ki? Ki legyen a riportálóm? S máris a Fierarul gyár szakszervezeti bizottsága felé irányítottam lepteimet. Talán ott segítenek majd rajtam.

Hosszu jegyzéket tesznek elem: az 1966-ban élenjárók névsora — olvasom az első sort. Utána sok-sok név.

Tessék, válasszon közülük, mondja az elnök — mindegyik megérdemli, hogy írjanak róla. Szinte alig tudunk különbséget tenni közöttük.

En se tudok határozni, s egyelőre csak írom a neveket: Schmidt Ferenc, Kovács Anna I., Serban Emanuel, Péntes Miklós, Budis Elena, Sărăndan Maria, Murányi János... Itt megállók. Talán róla, a szorgalmas karbantartó munkásról írok... Mi a véleménye, elnök elvtárs?

ARCKÉPVÁZLAT

— Csak a legjobbakat mondhatom Murányiról. — S mindjárt egy-két magyarázatot is hozzáfűzök állításához: — Tizenkét éve van a vállalatban s annyi ideje ismeri mesterségét is. Méghozzá mennyire!

Úgy látszik, jól választottam. Elindulok a karbantartók műhelye felé. Amikor benyitok, a szerszámok megsokszorozott zümmögését, zúgását hallom. A „riportálányt” keresem tekintetemet s csakhamar fel is fedezem az egyik esztergápad mellett. Munkája fölé hajlik. Elnézem. Milyen nyugodt, mennyire magabiztos és az ember. Minden mozdulata ki van számítva. Csoda-e, ha az észre fent kés mindig az előírt módon harap az anyagba? Úgy gondolom, nem, ez már szakmai tökéletesség.

Odalépek mellé. Elnézem, ahogy dolgozik. Várom, hogy befejezze a műveletet, hiszen néhány szót szeretnék váltani vele. Ő is észrevett s int, hogy csak néhány perc türelmet kér. En is a kés munkáját figyelem. Nemsokára az anyag végéhez ér, visszahúzza a szerszámot, leállítja a gépet. A munkáról beszélgetünk, s arról, hogy bizony a szervezés néha sántít. Ilyenkor maga a munkás kell hogy segítsen a dolgozón. S amikor váratlanul azt kérdezem tőle, hogy mily módon sikerül minden hónapban oly nagy-szerű eredményeket elérnie, elgondolkodik, majd bólogatva csak annyit mond:

— Figyelmesen többet, jobbat termelhetünk.

Petrisor Gheorghe
technikus

Ezt így, többes számban mondja, mert már nem is egyszer tapasztaltam azt, hogy a figyelmességre több munkátársát is oktatta. Nem egyszer odaállt a fiatalok mellé, amikor azt látta, hogy megtorpannak. S a maga nyugodt módján segítette az illetőket, bárki is legyen az.

Amikor a szakmáról beszélnek vele, felcsillan a szeme s nyugodtan csak annyit mond: — Alkotó munka ez. S mennyire igaz van. Nemrég ő maga bizonyított. Egy igen komplikált, három bevezetési menetrel kellett ellátnia egy anyát, ami a sajtó gépekhez szükséges. A szerkezet, melyben valamikor az ilyen alkatrészeket megmunkálták, már nagyon elavult volt. Ha ezzel nekikezdek — gondolta — akkor könnyen elronthatom az anyagot, a munkát. Nekilátoztam, módosítottam, majd elkészítette — segítségével a szükséges munkadarabot. S amikor azt látta, hogy jó, a szerkezetet elletette, mondván: ki tudja, mikor lesz még szükség erre.

Hasonlóképpen járt el, amikor a könyvköcsapokatt kellett esztergálnia. Schogy sem békült meg azzal, hogy minden műveletnél cserélnie kell a kést. Nem tett szét neki a kés alakja sem, így hát addig törte a fejét, míg egy olyan alakú kést nem tervezett, mellyel mind a két művelet el lehet végezni. Természetesen, hogy így sokkal hamarabb készült el a munkával, mivel kiküszöbölt jónéhány segédműveletet.

A szakmai irigység Murányi elvtárs számára ismeretlen fogalom. Szívesen ad át több, mint egy évtizedes tapasztalataiból. A múltkor is elnéztük, amint a fiatal Horga Ioan mellé lépett, aki töprengött az egyik művelet elvégzése előtt. Halkan szólott oda: No mi baj, kollega? A fiatalember először csodálkozva nézett rá, majd megértette, hogy a nála idősebb, tapasztaltabb szakember segíteni akar neki. Örömmel fogadta. A szeméből hála csillant, amikor amaz néhány ügyes mozdulattal megoldott egy fogas kérdést, amit ő azelőtt oly sokat próbálgatott, de nem sikerült. És Murányi a köszönetet be sem várva, máris tovább állt. Saját gépénél akadt munka, méghozzá nem is akármilyen, hanem ugyancsak komplikált. S az ő esztetikus ismét fejtegetni kezdte a forgácsot a vidáman perdülő, ezüstösen csillogó acélrudról.

A MUNKAHELY NEM JÓTÉKONYSÁGI INTÉZMÉNY

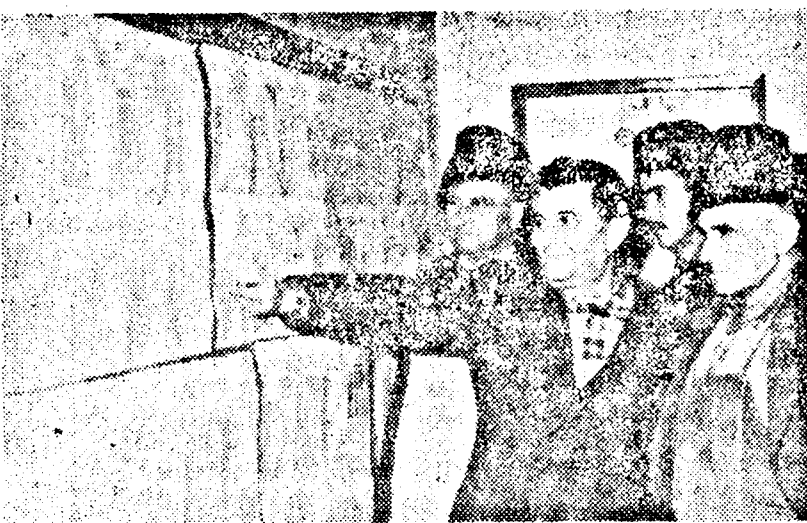
Beszéljünk egyenesen. Vannak-e még nálunk munkahelyek? Vannak-e még olyan emberek, akik csak úgy, tessék-lássék dolgoznak, s akik azt hiszik, hogy ha ők nem tesznek úgy, semmi sem történik a társadalommal, a társadalom kötelessége gondoskodni róluk? Ha fáj, akkor is felelőnk kell a feltett kérdésre. Vannak. Kevesen, de vannak. S talán mi is hibásak vagyunk ebben. Mert megtörtük őket. Szemet hunytunk akkor is, amikor nem lett volna szabad. S mindezt az emberi gondoskodás és tisztelt nevében tettük, holott az ember tisztelete éppen ott kezdődik, amikor magas követelményekkel lépünk fel irányában. Ugyazunk: az álláshumanizmus gyakran lép fel éppen az emberszeretettel leple alatt.

Sok példát hozhatnánk fel erre. Itt van például L. Pavel esete. Annak idején a szakiskolában egyike volt a leggyengébb tanulóknak. Ő maga is tudta ezt, s az iskola elvégzése után szívesen kereste a Vagongyár egyik ismerős mérnökéhez. Kérte, könyörgött, vegye fel az irányítása alatt működő műhelybe. És nemcsak ő jött, de egyik rokonát is magával hozta. Így biztosabb volt. Felvették. Néhány nap múlva a mérnök hazaküldte: „Eredj fiam, nyíratkozz meg, itt rendes emberek dolgoznak. Gyere te is rendes emberi ábrázattal.” A fiatalember rendbeszedte magát és dolgozni kezdett. Nem is akárholyan jól összerakott munkahelyiségbe került, ahol a kereseti lehetőségek is nagyok voltak. Oda tették „hadd váljon rendes ember belőle”. És mi történt? A könnyű siker, a kívülről jött szentimentális alapokra támaszkodó segítség hatása nem sokáig tartott. Csak a fizetés napjait. Akkor két napig otthon maradt. Figyelmeztetést kapott. A következő fizetéskor megint kimaradt a munkából. A gyár kénytelen volt felbontani munkaszerződését.

Helyesen tette? Igen, helyesen, mert a felelőtlenség fejele-

A rajon valamennyi községben elkészítették a választók névjegyzékét, melyek másolatát néhány nappal ezelőtt függesztették ki. Rajonunkban 85 154 választópolgár neve szerepel a listákon. Valamennyi helyen naponta mind többen keresik fel a néptanácsokat s ellenőrzik: szerepel-e nevük a listán.

Fényképezünk azt a pillanatot örökítette meg, amikor Pop Stefan, a kovaszinci néptanács végrehajtó bizottságának elnöke segédkezik a névjegyzék ellenőrzésében.

Chivu Stoica, az Államtanács elnök befejezte szomáliai látogatását

Elutazás Mogadiscióból

MOGADISCIO. (Agerpres).

Szombaton Románia Szocialista Köztársaság Államtanácsának elnöke és felesége, a kíséretében lévő személyekkel együtt befejezte szomáliai hivatalos baráti látogatását. A mogadiscioi repülőtérről a vendégeket kikísérte Aden Abdulla Osman, Szomália elnöke és felesége, Muktar Mohamed Husszein, a nemzetgyűlés elnöke, Abdul-Razak Hadzsi Husszein, a Minisztertanács elnöke, Ahmed Jusuf Dualeh kül-

ügyminiszter, valamint a kormány több tagja, képviselők, a szomáliai fővárosban akkreditált diplomáciai képviselők több vezetője.

A hivatalos repülőgépet a határig elkísérte a szomáliai nemzetiségű hadresze több sugárhajtású repülőgépe.

Chivu Stoica, az Államtanács elnöke a különrepülőgép fedélzetéről táviratot intézett Aden Abdul-

la Osmanhoz, Szomália Köztársaság elnökéhez s ebben köszönetet mondott a látogatás során kinyilvánított vendégszeretetért.

Ciprus területi vízei és Törökország területére felelt áthalad Chivu Stoica, az Államtanács elnöke üdvözlő táviratot küldött különrepülőgép fedélzetéről Maláriának, Ciprus Köztársaság elnökének és Cevdet Sunaynak, Török Köztársaság elnökének.

Megérkezés Bukarestbe

Befejezve tunéziai és szomáliai hivatalos látogatásait, Chivu Stoica, Románia Szocialista Köztársaság Államtanácsának elnöke feleségével és a kíséretében lévő hivatalos személyekkel együtt szombati délután visszaérkezett a fővárosba. Erkezéskor a Băneasa repülőtéren jelen voltak a következő elv-

társak: Ion Gheorghe Maurer, Gheorghe Apostol, Ilie Verdet, Maxim Berghianu, Petre Borilă, Constantin Drăgan, Stefan Voitec, Iosif Banc, Petre Blajovici, Fazekas János, Petre Lupu, Ilie Murgulescu, az Államtanács alelnöke, Grigore Geamănu, az Államtanács

titkára, miniszterek, központi intézmények és társadalmi szervezetek vezetői, román újságírók, külföldi sajtótudósítók.

Jelen voltak a Bukarestben akkreditált diplomáciai képviselők vezetői.

(Agerpres)

Közös közlemény

Chivu Stoicanak, Románia Szocialista Köztársaság Államtanács elnökének szomáliai látogatásáról

Aden Abdulla Osman, Szomália Köztársaság elnöke meghívására 1967. február 8. és 11. között Chivu Stoica, Románia Szocialista Köztársaság Államtanácsának elnöke, feleségével, hivatalos baráti látogatást tett Szomália Köztársaságban.

A szomáliai tartózkodás idején Chivu Stoica, az Államtanács elnöke és a kíséretében lévő személyekkel megtekintették ipari és mezőgazdasági objektumokat, s meglelték a fogadtatásban részesültek a két ország közötti jövőszony tanúságaként.

Az Államtanács elnökét ugyaztén köszöntötte Mogadiscio polgármestere, aki átadta neki a várakulcsát.

A látogatás lehetővé tette az Államtanács elnökének és a kíséretében lévő személyeknek a szomáliai nép gazdasági, szociális és kulturális életének különböző vonatkozásait.

Románia Szocialista Köztársaság Államtanácsának elnöke és Szomália Köztársaság elnöke közti hivatalos megbeszélések folytatásaként, az érintettség és a kölcsönös megértés légkörében megvitatották a kétoldalú kapcsolatok megerősítését és hasznos véleménycsere folytatását a nemzetközi helyzetnek a két ország közötti érdeklődési körökben.

A megbeszéléseken részt vett még: — román részről: Bujor Almăşu bányászati miniszter, George Micovescu helyettes külügyminiszter, Stefan Cileja nagykövet, külügyminisztériumi igazgató, Ion Pătru tudományos igazgató a Kőolajipari Minisztériumban;

(Folytatása a negyedik oldalon)

A pártkabinet közli:

Hétfőn, február 13-án délután 5 órakor a marxista-leninista esztét egyetem alábbi szakosztályainak hallgatói jelenlegnek meg a pártkabinetben: — Történelem I. év. — Pártépítés I. és II. év. — Politikai gazdaságtan III. év.

(kilin)

Magyarázom a bizonyítványom

TÁRSADALMI ANKÉT

Mindannyiunkban élénken él Karinthy Frigyes feledhetetlen művének, a Tanár úr kérem-nek az emléke. Talán így került en nek az anketának a homlokzatára is a fenti cím. De ezáltal nem kisdiki magyarázza a bizonyítványt, hanem a szülő. Mi ez, paradoxon? Igen! Ha heressük, könnyen megtaláljuk a mélyebb értelmét a látszólag önmagának ellentmondó, képtelenség tűnő tétel mögött. Hiszen a gyermek a szülő tükörképe. Képtelenség-e, ha az állítjuk, hogy azok az osztályzatok, amelyek ott sorakoznak a tanuló ellenőrző könyvecskéiben, a szülők magatartását, a családi otthon légkörét s azt a köteleket is értékelik, amelyek a mamákat és papákat az iskolához fűzi.

Ússuk hát fel a Ion Slavici Liceum néhány osztályának katalógusát s vessünk egy pillantást sorsdöntő lapjaira!

Szemtől szemben

Cetățeanu Péter és D. I. osztálytársak. Mindketten a IX. D. osztály tanulói. Mi több, egy utcában két szemközti fekvő házban laknak, sőt egyazon általános iskolában azonos osztályban végeztek el az első nyolcat. Mégis! Óriási a különbség a két gyermek tanulmányi előmenetele között. A fiúcska ugyazólván az első pillanattól kezdve a legjobbak közé tartozott, ezzel szemben a leányka — azaz D. I. — bizony a legkevésbé sem jeleskedett. Pedig Péter apa nélkül nevelkedik, I. mellett viszont ott áll támasztékát mindkét szülő. De sajnos, ez a „támaszték” néha még a soknál is többnek bizonyul, márpedig a jóból is megárt a sok. Mit mondanak I. szülei?

— A mi kislányunk nem tartozik a legjobbak közé, de a leggyengébbek közé sem. Határozottan van benne akarat. Eltökélt, hogy egyetemre megy, hogy tanár lesz és ettől nem tánt. Mi a hibát abban látjuk, hogy a tanárok kivétel nélkül mindegyiknek megvannak a saját kedvencei, azokat emelik, a többiek pedig nyomják lefelé. Ez a helyzet a mi kislányunkkal is.

Természetes, hogy arról bőlcse hallgatunk, hogy a kislány néhány tantárgyból bukásra áll s azt is csak futólag említik, hogy csupán össze, a pótfelvételin sikerült bejutnia a középiskolába, hiszen az általános iskolát alulról kellett átvennie.

S még egy érdekes jelenség! A tanárok pártatlanságát kétségbevonó siránkozás, amit csak a gyer-

ge tanulók szüleinek szájából hallottunk. De vajon — veti fel a kérdés a józan ész — lehet-e egy tanulóval szemben minden tanár részrehajló, rosszindulatú, a többiek iránt pedig lehet-e valamilyen nyí pártatlan, lojális? Ez az, ami nem tudunk elképzelni, elhinni. Kedves D. papa és D. mama, vajon nem lenne-e jobb a saját házukat ján szepregetni? Próbálják meg foglalkoztatni a kislányt a gyereket meglátják, megéri!

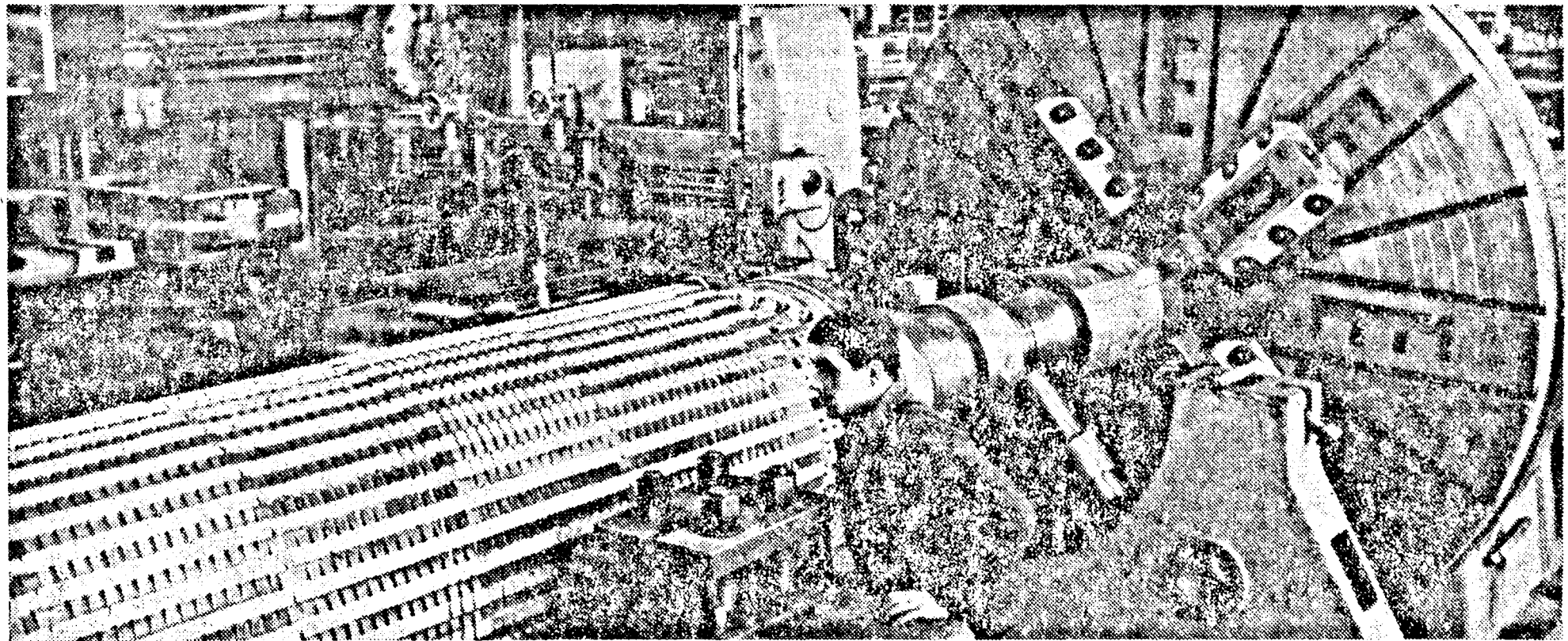
Tagadhatatlan, hogy D.-ék maradtak ugyan biztonságban, milder anyagi feltételt leánykájuknak a jó tanulmányi előmenetelhez. Jól berendezett kétszobás lakás áll a gyermek rendelkezésére, ahol nyugodtan elkészítheti a házi feladatokat, megtanulhatja a másnapi leckét.

— Tanul is — bizonygatja a mama — szinte egész délután itt ül a könyv mellett. Négytől hatig, aztán fél héttől nyolcig, kilencig.

Elhiszük, hogy valóban ott ül, de vajon tanul-e és ha tanul, miként, mert az eredmények korántsem biztatóak. Megpróbálta-e D. mama, vagy D. papa egyszeris behatárolni ellenőrizni a tanulás konkrét eredményeit? Megtehették, főként D.-né, aki jelenleg az egész napot otthon tölti és bőven van erre ideje, nem úgy mint Cetățeanu Péter édesanyjának, aki munkába jár. És mégis!

Kása János
Lengyel Helén

(Folytatása a 2. oldalon)

Pontos, igényes munka, felelősségteljes feladat a 60 MW-os turbogenerátorok monoblokk tengelyének megmunkálása amit a Rescai Gépgyártó Üzem nehézmunkai részlegén végeznek.

Magyarázom a bizonyítványom

(Folytatás az első oldalról)

— Az én Péterkém elsőosztályos órá óta olyan szorgalmasan tanul, hogy szinte felesleges az ellenőrzés — mondja Agnes mama. — Ennek ellenére sem tévesztetem szem elől, hogy a gyermeket állandóan

ösztönözni, buzdítani kell. Így aztán nincs vele bajom, az első évfolyamot is 9,62-es átlaggal végezte. Mi azt mondjuk: Agnes mama is megérdemli a jeles osztályzatot, amit a D. szülőkről aligha lehetne állítani.

Az alma nem esik messze...

Szorgalmas, dolgozó emberek között Magda szülei is. Kollár mama két műszakban dolgozik a északnyugati, Kollár papa pedig kor reggelről a délutáni órákig üzemben tartózkodik. Lakatos a C műhelyben. Így a kis Magda vakarva marad kettesben a nagymamával. De ő sosem unatkozik. Amikor délután megtanulja a leckét — kétórát munka az egész! — az inokat olvas, mert szereti a jó könyveket és néha-néha elmegy a szobába. Rajong a filmért, titkos ágya, hogy valamikor filmszínész legyen. Ki tudja, mit hoz a jövő? A kezdet, minden este bizta-

tó, mivel a leánya csaknem 9,50-es átlaggal végezte a nyolcadikot és a kilencedik osztály első harmadában is csaknem elérte a kilences átlagos osztályzatot. — Mindig ilyen szorgalmas, szorgos kislány volt — mondja Kollár mama némi büszkeséggel a hangjában. — Ezt látta itthon és ehhez tartja magát... Kell-e ennél bővebb magyarázat? Aligha! Befelezésenként talán még csak annyit, hogy lám, az alma ezúttal sem esett messze a fájától. Ez pedig elsősorban a „fa” érdeme, amely a saját képére tudta formálni „gyümölcsét”.

Amire építeni lehet

Eppen a fú tizenhetedik születésnapján tóppantunk be Ridel andráshoz. Délután volt, a X. D. osztályos Andrást és öccsét, a kilencedikes Lászlót az iskolában tartózkodott. Csak a nagymamát és a apát találtuk otthon. Körülnéztünk a szobában, megcsodáltuk a ét testvér gazdag könyvtárát, majd lassan-lassan megindult a esztendő.

— Egy szerű ember vagyok — mondja Ridel János — már régen nem tudok segíteni a tanulásban a iaimnak, de ameddig a tehetségem engedte, mindig ott voltam mel-

Erély vagy gyöngédség?

Csendes, jó fú J. I. X. D. osztályos tanuló. Rajong a természetért, szereti a sportot és geológusnak készül. De vajon beválthat-e ezt a szép célkitűzést? Aligha. Iszen az első évfolyamában is négy antárgyból bukott.

alkonyatig tartó korcsolyázás elő- zik meg, ami felemészti a délutáni javarészt. S a szülők elnézők est, sőt büszkék a fiukra, aki remek természetjáró, aki kerékpáron sem vall szégyent és hűgával együtt mestere a korcsolyának is. Csak éppen a tanulásnak nem. Pedig ebben a korban az ismeretek gyarapítása a fő, és minden más mellékes.

— El sem tudjuk képzelni, hogyan történhetett meg ez, hiszen a fú néha késő estig — vélekednek a szülők, szinte önkéntelenül, anélkül, hogy vádolná őket alaki, az olyan ember ösztönös- ségével, aki érzé, hogy bizony bű- sen van-oka vigyázálása helyez- tedni.

J-ék tehát elégtelenre vizsgáznak éspedig abból a nehéz és felelős- ségteljes tantárgyból, amit szülői erélynek neveznek. Jó volna, ha nem felednek sohasem, hogy néha nem árt, ha gyöngédebb az erély, de megszámlálhatatlan esetben hasznos, ha erélyesebb a gyöngédség!

De van ám, mert lassan-lassan sűrűl az is, hogy a kései tanulást

A mama „védőszárnyai”

K. M. szintén tízedikes. Szeretne sportolni, de maga sem tudja miért. Semmiféle határozott cél sem tűzött maga elé, csupán azért oltatja a tanulást, mert ahogy a mama mondja:

kodik. Meghűlt és most betegeske- dik. Arról azonban nem esik szó, hogy a beteg miért nincs ágyban? Erre a mama most nem is gondol, egyetlen ösztön tölti be ezekben a pillanatokban egész lényét: „védő- szárnyai” alá venni a leánykát, óvni őt a tanári „önkéntől”, a közvélemény bírálatától, mindentől, ami sérthetné a kis M. önérté- ket. Pedig de illetéktelen pajzok ezek a „védőszárnyak”, hiszen még a leheletfinom lepelnél is áttetszőb- bek. Még azt sem képesek leplez- ni, hogy a K. családban éppen a szülők „jóakarata” az, amely ka- rosan befolyásolja a leánya tanu- mányi előmenetelét, jellemének ki- alakulását.

— Mihez kezdett volna? Min- lenki fodrász sem lehet. Es kiapadhatatlan szóárada- t következik arról, hogy a tanárak hibásak a rossz osztályzatokért, mert igen sokat követelnek a diá- kóktól. Még azt is felróták a kis- ányknak, hogy betért a Republica újsárába egy feketére. Hát o- yan nagy vétek az? Még a kákan akad csomó, ha az ember keresi. S mindezt a leánya füle hallatá- ra, mert M. éppen otthon tartóz-

— Ez a fú, kedves szülők, de rossz bizonyítványt állítottak ki ön- magukról, amikor középiskolába kénszerítették ezt a fiút, akinek szakiskolában lenne a helye?!

Kísérletezem

Ez a jellege vezérli munkájában, magatartásában Sz. I.-t. Immár a tizenegyedikét látogatja, testben, mert lélekben ki tudja hol kalandozik? Bizonyára a technika útjait járja, mivel ami igaz az igaz, fur- ni-faragni mindennél jobban spe- ret. A könyvvél azonban mai na- pig sem tudott eléggé megbará- tozni.

— Ol egész délután a könyv mellett, — mondja a nagynénje — látszatra elmélyültlen tanul, de mi- lyen tanulás az, aminek nincs ered- ménye? Mi sajnós nem tudjuk meg- felelően ellenőrizni, a szülők meg- videnek vannak. Így aztán sokszor csak későn derül ki, hogy rosszul áll egyik-másik tantárgyból. Ma- gam is most végzem a középisko-

lát. A tanév elején, amikor fide ke- rült, azt gondoltam segít majd ne- kem is, de rájöttem, hogy képtelen elmagyarázni valamit is a tavalyi tananyagból.

S a szülők? Aligha örültek az első évfolyami bizonyítványának, talán meg is rázták otthon a gyer- meket, ám maradt minden a régi- ben. I. tovább kísérletezik azokkal a villamossági eszközökkel, amelve- ket ki tudja honnan gyűjtött ösz- sze és kísérletezik az iskolával: hátha sikerül átoszuszni az éret- séghez?

Finny, cinny, kedves szülők, de rossz bizonyítványt állítottak ki ön- magukról, amikor középiskolába kénszerítették ezt a fiút, akinek szakiskolában lenne a helye?!

Lólok a szeren

S most hallgassuk meg az aláb- bi monológot:

Igen, én N. O. lólok a szeren. Nemrégim még a XI. E. osztály növendéke voltam, de édesanyám egyik mulandó szeszélye folytán, most itt csüngök ég és föld között talajtalannul. Eltelik a tanév és nem állhatok társaimmal a vizsgázató bizottság elé, mivel kimaradtam az iskolából. Ugy kezdődött, hogy már az év elejénél fogva sokat be- tegeskedtem, aztán, éppen a dol- gozatírások kellős közepén, ked- vem szótlyant utazgatni. Anyám könnyen beleegyezett, mert mit meg-

nem tesz egy anya a gyermekeért?!

Az iskolában azonban hallani sem akartak róla, hogy ismét hiányoz- zam. Sőt azót követett, anyám is megmakacsolta magát és lám most itt „lólok a szeren”. Ezzel szem- ben valóban sikerült a külföldi u- tazás. Ez is valami, nem igaz? Mert...

— Jó, jó, de mihez kezd ezután? — szájitjuk félbe a monológot.

— Tudják mit, férihez megyek. Hát igen, ehhez tényleg nem szükséges érettségi bizonyítvány, ellenben egy kis érettség nem ár- tana!

Amit még el kell mondani

Ugy véljük, a fentiekhez aligha szükséges hosszas kommentár. Kiki „megmagyarázta” a maga bizonyít- ványát. Amit még el kell mondani, az csupán annyi, hogy hiába te- remtjük meg a megfelelő anyagi körülményeket gyermekeink szá- mára, ha hiányzik az egészséges, józan ösztönzés, a rendszeres el- lenőrzés és az alap, amelyre nagy-

szerű életcélokat lehet építeni. Enélkül korántsem biztosítottuk lelkiismeretesen utódaink jövőjét. Mert a holnap záloga a tudás, ezt pedig csak a tanulás áldozatának árán szerezhetjük meg. És meg- valamint: magunkat fosztjuk meg igazunktól, ha jobb belátásunk el- lenére, minden áron a gyermekek adunk igazat a felnőttekkel szem- ben!

JOBARATOK

(Kölen Ferenc fotóvala az anyga- luti könyvtárból).

Az Ifjűmunkás bizottság

Az RKP KB decemberi plenáris ülésén hozott intézkedések szelle- mében, a KISZ KB január 16-i plenárisa, korábbi tapasztalataiból kiindulva, rámutatott, hogy az ipar- ban dolgozó KISZ-szervek és szer- vezetek figyelmének középpontjá- ban továbbra is ennek kell állnia: valamennyi fiatal mozgósítása az állami terv ritmikus és összes mu- tatásainak kiterjedő teljesítésére, a termelés és a munka magasfoku megszervezésére, annak érdekében, hogy növekedjék az egész gazdasá- gi tevékenység hatékonysága. Szün- telenül arra kell törekedni, hogy kifejléssék a fiatalokban a ma- gasfoku felelősségérzetet szakmai feladataik példás valóra váltása iránt.

Az Arad városi KISZ-bizottság mellett működő Ifjűmunkás bi- zottság megalakulását és figye- lembe vettük a fentebb említett vé- nyeztet. Az elmúlt időszakra vo- natkozóan elmondhatjuk, hogy az Ifjűmunkás bizottság több igen ér- tékes akciót indított a fiataloknak a szocialista versenybe való aktív bekapcsolódása, szakmai tudásuk állandó gyarapítása érdekében — szaktanfolyamokon való részvétel- lél, a műszaki könyvtárak igénybe- vételével, előadások, szimpozionok stb. látogatásával.

Nagv sikere volt azoknak a szak- mai versenyeknek, amelyeket a Va- gongyár, a December 30 textíllüze- mek, a Teba, a Vörös Triók, gyá- rak KISZ-szervezetei rendeztek. Hatékonyságuk abban is megnyí- vánt, hogy sikerült nagyszámú ifjűmunkás érdeklődését felkelteni- ök.

Mindezek ellenére még mindig sok hiányosság mutatkozott a bi- zottság munkájában. A bizottság tagjaival negyedévenként tartott kiképzőgyűlések — amelyeknek megvitatására került nemcsak az új feladatok, hanem az addig kifejt- tett tevékenység által felvetett problémák is — nem bizonyultak elegendőnek. Ezért határoztuk el — a bizottság átszervezésével egy- időben (amely már meg is történt) — hogy a negyedévenkénti kiké- pzőgyűlések mellett, minden hónap- ban rövid megbeszélésen találko- zunk az Ifjűmunkás bizottság tag-

jai, valamint a városi KISZ-bizott- ság büroja. E megbeszélések kitűnő alkalmat nyújtanak az időközben felvetődött kérdések alapos, mély- reható elemzéséhez, olyan hatékony intézkedések fogantatásához, a-

ki valamennyi, rendelkezésükre ál- ló lehetőséget a munka további ja- vitására.

A plenárison feltárt hiányossá- gokat szem előtt tartva, a városi KISZ-bizottság mellett működő If- jűmunkás bizottság igen értékes feladatokat látott maga elé, és el- kötelezte önmagát.

1. Fokozni a hozzájárulását a gyá- rakban, üzemekben, építőtelepeken, a kereskedelemben stb. dolgozó fia- taloknak a termelési feladatok tel- jesítésére, a munkatermelékenység

a fiatalok munkára való mozgósításának irányítója és ellenőrzője

melvok nagy segítséget jelentenek a KISZ-szervezeteknek munkájuk- ban.

A KISZ KB január 16-i plenáris ülésének dokumentumaiból kitűnik hogy a fiatalok gazdasági tevé- kenysége a viathatatlanság új ere- mények ellenére kívánni valót hagy maga után, főleg ami a termelési normák teljesítését, a nyers és se- réndanyagok gazdaságos felhasznál- lását, a szocialista munkafegyelm- tiszteltben tartását, kiváló minő- ségű termékek gyártását, szakmai tudásuk szüntelen bővítését illeti. Ilyen vonatkozásban még sok a tennivaló, annál is inkább, mivel a KISZ-szervezetek nem aknázták

emelésére, az önköltség csökkenté- sére való mozgósításához.

2. Megszilárdítani a szocialista munkafegyelmet: az igazgatási hiányosságok, késések teljes kiküszö- bölésével; a technológiai folyamat, a munkavédelem előírásainak, a mesterek utasításainak maradéktal- an betartásával; a nyers és segéd- anyag pazarlás megszüntetésével a társadalmi tulajdon megóvása iránti felelősségérzet kifejezésével.

3. Állandóan javítani a gyártás- ból kikerülő termékek minőségét, és mindezt a fiatalok szakmai színvonalának, tudásának szüntelen gazdagításával.

Nyitott szemmel

Gyűrű, gyűrű, aranygyűrű

Pantea Vasile boldogan húzta fel ujjaára eljegye- zése napján a je gyűrűt. Ugy vigyázok majd rá, gondolta magában — mint a két szememre. Nem a- kármilyen gyűrű ez. Szimbólum. A jövő boldogsá- gának a jelképe. Még munka közben is arra gon- dolt, nehogy valaki baja legyen a gyűrűnek. Mun- kába menet le is húzta az ujjáról, s a zsebébe tette az öltözékben.

Bár ne tette volna! Körömi István is éppen nő- sülmi akart. Neki is szüksége volt egy gyűrűre. És... Mivel lopásban már volt egy kis tapasztalata, el- lopta munkatársa aranygyűrűjét. Nem volt nehéz dolga. Csak végi e kellett kutatni néhány zsebet s már meg is találta a kívánt tárgyat.

Gyűrű, gyűrű, aranygyűrű, sokba került ez Kö- römi István!

Ülőgények, fériek és féri jelöltek! Unjuk le a tanulságot: ne húzzuk le soha ujjunkról az arany- gyűrűt. Még akkor sem, ha kedvesek a munkatárs- naink...

Tinta és becsület

Varga János „meg- unta”, hogy minden hó- napban bérletet kell váltania a Pécska—ara- di vonatra. Nem, nem az utazást unta meg. Csak a bérletváltást. És kitalálta annak is a módját, hogy hogyan lehet régi bérlettel u- tazni. Kell hozzá egy kis tinta, egy jó töltő-

toll, egy kis írástudol- mányozás és... már ki is van javítva a régi bérleten a hónap neve.

Nevezük nevén a gyermeket: ha tetszik ez Varga Jánosnak, ha nem tetszik, akkor is okirat hamisítással van dolgunk. És nemcsak a mi véleményünk ez. A vasut ellenőrző szervei sem mondhatnak mást.

Bizony, Varga János, kár volt tintával be- moskolni a becsületet.

Biciklitolva

Nem az ismert olasz film címéről van szó. Dobrujan Susana a ne- ve a biciklitolva. Ugy állt fel egy idegen kerékpárra, mintha a sajátja lett volna, s ka- rikázott, karikázott ked- vére. Hogy hova? E- gyenesen egy olyan helyre, ahonnan vissza- térni csak egy esztendő múlva lehet. Kerüljön is oda minden olyan „kerékpáros”, aki nem tartja be a becsület versenyszabályait.

Drága szórakozás

Szép dolog a motor- kerékpár, jó dolog a motorkerékpár, de csak akkor, ha... van hajtási engedély is hozzá. Er- re nem gondolt Pop Avram. Ugy hajtott egy éjszaka az Armatei Rosii köruton, mintha joga is lenne hozzá.

Drága szórakozásnak bizonyult a motorozás. Pontosán 1400 lejbe került. Se többbe, se ke- vesebbe. Nem, nem tul-

sok ez. Gondoljunk csak arra, hogy kerül- hetett volna emberl- dozatba is. Az illetéke- seknek köszönhető, hogy ezt elkerültük. Büntes- sük a jövőben is szigor- ral a közlekedési szabá- lyokat be nem tartókat.

Csecsemők nevében

Nem sokáig sírta már a csecsemők. Hogy miért sírtak eddig o- lyan sokat? Mert az ipar és a kereskedelem gyakran mostohán bán- tók. A Progresul he- lyiipari vállalat terve- ző elhatározta: mű- anyagból bébi nadrá- gcskákat fognak gyár- tani. S ha már gondol- tak a csecsemőkre, mi- ért ne gondoltak volna „idősebb testvéreikre is. Hamarosan megindul a műanyagbűtények gyártása, s annak a hat uitiipus napszemüveg- nek is, melyet a 67-es nyári divat számára terveztek. A tervbevert 22 új termék közül hét- nek megkezdtek a soro- zatgyártását. Csecsemők és volt csecsemők nevében: kö- szönét és jó munkát!

hírlő hírlő hírlő

Vasárnap, február 12.
BUKAREST I.
HIREK: 6, 7, 11, 13, 18, 20, 22, 23, 25. RADIOATLASZ: 11.03. NÉPZENE: 11.15, 14.15, 15.30, 16.35, 17.28, 18.08, 20.15. DALOK: 11.45, 14.40, 22.40. MINDENKINEK MINDENKI- ROL: 12. VASARNAPI ESZTRAD: 13.13. KONNYUZE- NE: 15, 15.42, 20.45. ROMAN ENE- KESEK A VILAG SZINPADA-

IN: 15.15. OPERARESZLETEK: 17. ZENEI KALEIDOSZKOP: 16. RADIOSZINHÁZ: 18.20. ZENEI VARIETE: 19. A RADIO ES TELEVIZIO ESZTRAD ZE- NEKARA: 19.30. TANCZENE: 21. KANZONETTAK: 22.25.

BUKAREST II.
HIREK: 6.30, 7.30, 10.30, 14, 16, 19, 21, 23, 0.57. SZIMFONI- KUS ZENE: 11, 23.10. DEII HANGVERSENY: 13.18. SZO- LISTAK: 14.10, 17.15. VIDAM HULLAMOK: 14.30. NEPDALOK: 15, 16.05, 17.40, 21.15. KONNYUZE: 15.10, 16.30, 19.05, 20, 21.35. OPERARESZ- LETEK: 15.42, 22.40. IRODALMI MÚSOR: 17.30, 19.20, 22.30. UJ LEFEMEZEINKBOL: 18. TANCZENE: 22, 23.46.

Hétfő, február 13.

február 12.
8.30 Pontos időjelzés.
8.32 Adás időnyoknak.
9.15 Gyermeknek és iskolá- soknak.
10.30 Falusi adás.
12.15 Szimfonikus hangverseny.
16.00 Gyorskorcsolyázó világ- bajnokság közvetítése Os- loból.
17.00 Magazin 111.
18.00 Esti TV-híradó.
18.10 Sport varieté.
21.00 Szórakoztató műsor Szó- fiából.
21.45 Vadászkalandok.
22.00 Zenei koreográfiái adás.
22.40 Telesport.
23.00 TV-híradó.

BUKAREST I.
HIREK: 5, 7, 10, 12, 14, 16, 18, 20, 22, 23, 25. A SCINTEIA TARTALMABOL: 8. SZELRO- ZSA: 10.30. HIRDETŐSZLOP: 11.20. NEPDALOK: 11.45, 13.30, 15, 16.40, 17.35, 20.20. OPE- RETTRESZLETEK: 12.10, 17.25. KORUSDALOK: 12.30, 22.45. KONNYUZE: 12.45, 14.08, 16.15, 19.30, 22.20, 23. SZIMFO- NIKUS ZENE: 13, 17.10, 19.35. HIRDETÉSEK. REKLAMOK: 13.20. ZENEI KALEIDOSZKOP: 13.30. JATEK KESZITOK: 16.30. SZOLISTAK: 17, 21.45. A FOLD KORUL: 18.03.

BUKAREST II.
HIREK: 7.30, 9, 11, 13, 15, 17, 19, 21, 23, 0.57. KONNYU- ZE: 11.07, 13.45, 15.10, 17.10, 19.40, 21.05, 22.35. OPERA- RESZLETEK: 11.20, 16. NEPDALOK: 12, 13.15, 16.20, 17.30, 18.35. MINDENKINEK MIN- DENKIROL: 12.10. DALOK: 13.08, 15.55, 20.20, 21.45, 23.40. HANGSZERSZOLOK: 13.30. HANGVERSENYEK: 14, 16.30, 19.05, 19.50, 20.30, 23.10. TUD- NI AKAROM: 15.30. ORVOSI TANACSKOK: 16.15. SZINHÁZI UJDONASOK: 17.40. KAMA- RAZENE: 18. HIRDETÉSEK, REKLAMOK: 18.15. MESE: 19.30. IRODALMI PILLANAT: 22.30.

Az Arad-rajoni Posta

SAJTÓELOSZTÓ OSZTALYA közli, hogy február 14-én, ked- den délután 5 órakor az Al- lementara HKSZ Vasile Alecs- sandri utcai helyiségében e- lemzik az önkéntes sajtóte- resztők 1966-ban kifejtett te- vékenységét.

Felkérjük az összes önkéntes sajtóterjesztőket, a vállalatok és intézmények, iskolák, stb. kulturális, valamint mind- azokat, akik városunkban és rajonunkban résztvettek a saj- tóterjesztésben, hogy vegyenek részt a gyűlésen.

Babamunkák

VASARNAP, február 12-én délelőtt fél 11 órakor: Ursulei in vacanță. Délután 4 órakor: Zmeur și Zmeurică.

IDŐJÁRÁS

Az Anadi Meteorológiai Intézet jelenté: Ma, február 12-én hideg idő, napközben felhőfelvonulások, éjjel pedig derült égből. Mérsé- kelt, időközönként meglehetősen északi, majd északkeleti szél. A hő- mérséklet állandósul. A legalcso- nyabb éjszakai hőmérséklet mi- nus 6 és minusz 12, a legmagas- sabb nappali hőmérséklet minusz 2 és plusz 3 fok között váltakozik. Várható időjárás február 13-án és 14-én: Változó idő, felhős égből, a hőmérséklet lassan emel- kedik.

Hangverseny

Vasárnap, február 12-én dél- előtt 11 órakor ifjúsági hang- verseny.

Vezényel: NICOLAE BRIN- ZEU. Közreműködik: LIANA ISAKADZE heggedűművész (Szovjetunió), a Marguarite Long-Jacques Thibault nemzet- közi verseny kitüntetettje. Műsorán: Brinzeu: I. rapszó- dia, Schubert: VIII. befejezetlen szimfónia, Brahms: D-dur hege- dűverseny.

FILMEK

MURESUL: Házassági hiru- tés (10, 12, 14.15, 16.30, 18.45, 21).

STUDIO: A meztelen diplo- mata. Kiegészítés: Vox Maris (11, 14.30, 16.30, 18.30, 20.30).

VEAC NOU: A montevidoei ház (11, 14.15, 16.15, 18.15 20.15).

IFJUSAGI: Jószerencsét, Ke- kec. Kiegészítés: Pótilvasok (11, 16, 18, 20, vasárnap 11 órakor: Dokumentumfilmek).

VICTORIA: Nápoly négy napja (14, 16, 18, 20, szombaton és vasárnap 11 órakor: Pávahe- regző).

PROGRESUL (Ujarad): Névtelen csillag. Kiegészítés: Szocia- lista hazánk felvirágzásának ut- tján (16, 18, 20, vasárnap 10 ó- rakor matiné).

SOLIDARITATEA (Gáj): E- lőre, franciák. Kiegészítés: Ro- mánia — Portugália labdarugó mérkőzés (17, 19, vasárnap 15 órakor matiné. Szombaton és va- sárnap 10 órakor: Elő hősök).

MIKELAKA: Válás olasz módra (17): Asszony háziruhában. Kiegészítés: Adam és Eva Fiat Luxban (19 óra).

CFR (Grădite): A főnök (17) Bube szerelmese (19).

A VIDEKI MOZIK MÚSORA:

VINGA: A kaland. PANKOTA: A két árva. VILAGOS: Ökör délután. KURTOS: Marilyn. NAGYLAJ: Ot millió tanu. PECSCA: Victoria: Valaha tolvaj volt. Dacia: Fantomas ki- bontakozik.

Színház

VASARNAP, február 12-én délután fél 4 órakor: PENTRU ALTI PROASTA. PENTRU EA DESTIAPTÁ (Bérlétszűnet). Este fél 8 órakor: TOTI IIII MBI (B-bérlés).

MŰVELŐDÉS

Gheorghe Ciudan:

AJÁNLÁS

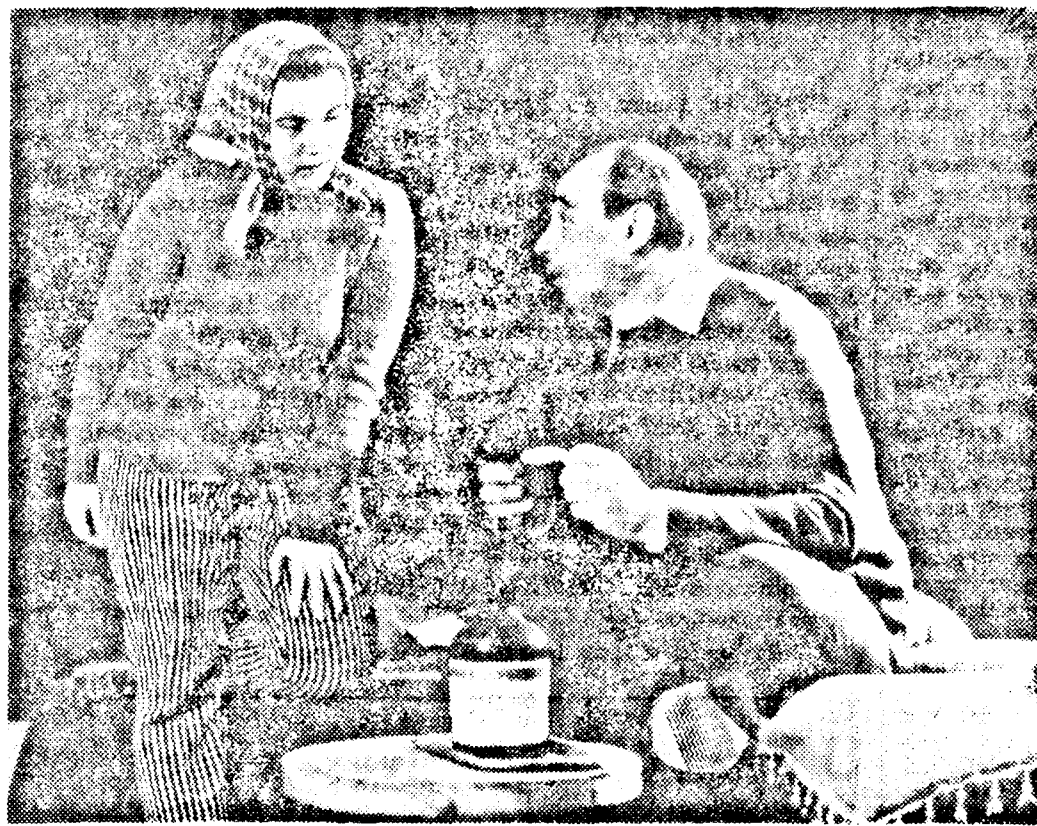
Hogy szerettek? Sugja meg Neked
Történelmünk, mely együtt nőtt Vele
Harcainkban, hogy vesszen el az önkény
S tavasz viruljon itt is, hazánk földjén.

Hogy szerettük? Kohóinktól kérdjed
S termőföldjeink szavát is értsd meg
S a házakat is, mik a földből nőnek,
Tanul mind-mind végtelen erődnék.

Amíg a fény Keleten ki nem lobban,
Amíg szívünk utolsó nem doban,
Míg nappal váltja fel éji világunk,
Addig fogunk Téged szeretni — Pártunk,

Mert hiszen Te mutattad meg nekünk,
Hogy mit is kell igazán szeretnünk.

SERESTELY BELA fordította

Az aradi Allami Színházban lendülettel folynak Dan Alecsandrescu rendező irányításával Ion Luca: Rachierita című színművének próbái. Képzőnk: Zoe Muscan és Adamovici Constantin a hamarosan bemutatásra kerülő darab egyik jelenetében.

Eminescu első aradi fordítója

Az irodalomtörténet szinte napjainkig úgy tudta, hogy a nagy klasszikus versei először 1895-ben jelentek meg magyarul. Ezt az adatot Kristóf György kolozsvári irodalomtörténész tanulmányából más kutatók is átvették. Azóta azonban Domokos Sámuel egyetemi docens kimutatta, hogy az első fordítója a „Szamosújvári” álneven író Brán Lőrinc volt, aki már 1889-ben közölte Eminescu verseit fordításban. Elsőnek a Miért nem jössz c. költeményt ültette át. Ezt követék a Melankolia, a Távol tőled és a Büvös vadász. Brán fordításai szövegűség és költőiség szempontjából ma is megállják a helyüket.

Az eddigi kutatók és az Eminescu-filológia azonban nem tudott arról, hogy a nagy költőnek 1890. február 28-án az aradi Alföld c. napilapban is jelent meg fordítása. Dux Armin, akkori aradi hírlapíró „Rét költő: Alecsandri és Eminescu” címmel cikket írt a két remekíróról. A cikkben közli — saját tolmácsolásában az Oh maradj c. verset. Fordítása igen lendületes s költői.

Ugyancsak Aradon jelent meg 1893-ban, a Miért nem jössz egy eddig ismeretlen fordítása, Pervu Mihály tollából. A fordító szerencsés kézzel nyúlt hozzá a vershez és sikerült annak minden szépségét visszaadnia.

A nagy költő haláláról is hírt adott a korabeli aradi sajtó. 1889. július 5-én ez a kis nekrológ látott napvilágot:

„Eminescu Mihály, író román Lenaunak tartottak, meghalt Bukarestben. A kiváló költő élete delén 39 éves korában és hosszas szenvedés után húnyt el. Temetése a román politikai, társadalmi és tudományos világ jelesének általános részvétele mellett ment végbe július 1-én. A temetés költségeit az állam viselte.”

Eminescu költeményeit azóta is számos aradi költő ültette át magyar nyelvre. Így az 1920-as években Kara György, Gáldi László, később Serényi József, Molnár Sándor, napjainkban pedig Serestély Béla.

(f.d.)

Boris Caragea: Vízholdó aszony

A művészet és szépség birodalmában

Az aradi Múzeum képzőművészeti osztálya országunk egyik legkorszerűbb raktárával rendelkezik. Hónapokkal ezelőtt már beszámoltunk ottunkban a múzeum birtokában lévő képek szakszerű megőrzéséről és karbantartásáról. A „hét lakattal” őrzött és a nagy nyilvánosság előtt mind ma is ismeretlen helyen tett látogatóink célja ezuttal az iparművészeti anyag megtekintése volt.

A világosbarna cserepyfa vitrinek polcain betűk ötlenek szemünkbe. Mit jelentenek ezek?

A tárgyak kezelésének megkönnyítését szolgálják — hangzik Ferencz Irmának, az osztály felelősenek válasza. — Mi például tudjuk azt, hogy az A. és B. betűnél a távolkeleti porcelántárgyak találhatók.

Amint már az imént elmondtuk, a polc első részében távolkeleti porcelántárgyak, vázák és díszes tárgyak vannak elhelyezve. Kobaltkék és sötétzöld díszítésű perzsa váza (XVII. század) kínai porcelán tálak, japán vázák vetélkednek szépségben egymással.

A következő polcokat az európai fajansz és porcelán tárgyak foglalják el. A finom fajanszcserék megtekintése után a szemet szinte rabul ejti az olasz fajanszok erőteljes színskálája.

De lépünk tovább. Utunk legközelebbi „állomásán” érdemes küssé elidőznünk. Itt találhatók ugyanis a híres-nevezetes német porcelánágyak termékei. Az Alt-Wien (O-bécsi) cserék, tányérok gazdag figura-készlete szinte elbűvölik a látogatót. Persze a fel-soroláshoz nem hagyhatjuk ki a közismert meissen (1710-ben létesült) gyár termékeit sem. Különösen gazdag anyag sorakozik fel a

különböző nagyságu és formájú, művészi kivitelezésű figurákból. De van itt bőven Elmbogen. Höchst és a Schliengenwald-i manufaktúrák termékeiből is. Rajtuk kívül megtaláljuk a francia Sévres-i és a holland Delfti porcelánok egy-egy darabját is.

Kristályok! Ezernyi forma, szín, elragadó szépség. Ha vetéldőre kerülne sor a porcelán, fajansz és kristály díszítágyak között, vajon melyik kerülne ki győztesen. Mint hirességet itt a bohémiai kristályokat emlitem meg.

A mezők nyári színpompájához hasonlóan tarka látvány után szemem egy kisebb vitrinben pihen meg. Ebben ezüst díszítágyak (tálak, gyertyatartók, stb.) kaptak helyet. Sok közöttük Alt-Wien gyártmány. Kíváncsi tekintetem most az ablak melletti üveges szekrényekben antik óra-gyűjteményt fedez-fel. Rég letűnt korokból származó (empire, biedermeier, stb.) díszes foglalatú órákat láthatunk itt különböző nagyságban.

Kisérőmtől megtudom, hogy ugyanebben a teremben fahengerek, félgongyolítve őrzik a szőnyeg-gyűjteményt. Az idő sürget, így csak egyet-kettőt tudok megnézni. A kollekció egyik darabja — kö-zönség által is ismert — nagy kínai szőnyeg. A Buchara-szőnyegek jellegzetes bordója után valóságos elkápráztat a kazah-szőnyegek változatos színskálája. Csak kevesen tudják, hogy a képzőművészeti osztály, mint szemfényélt, egy őrsi a

falszőnyeg (tapisserie) gyűjtemé-nyét. A hétköznapi nyelvben gobelin néven ismert szövött képes faliszőnyegek közül legértékesebb a XVII. századból származó (történelmi jeleneteket bemutató darab.

Gazdag bútorgyűjteménnyel is rendelkezik a múzeum. Az év vége felé butorkiállítását szeretnénk rendezni. Ennek célja, hogy a közönség nagyvonalakban megismerkedjen a különböző korszakok jellegzetes bútortípusaival. Leveszünk az egyik karosszék védőhuzatát. Jellegzetes formája, kárpítségének elárulja, hogy XIV. Lajos korabeli francia bútór darab áll előttünk.

A díszítő elemeken kívül meg-ragad a butordarabok művészi ki-vitelezése. Ilyen például a XV. La-jos korabeli íróasztal: a Boule-sztulus (XVIII. század) kárpítségével: a Mária Terézia korabeli (XVIII. század) tabernaculum (fiókszek-ény) és mások, melyek mind egy-egy történelmi korszak művészetét, fantázia-gazdagságát tárják elénk.

A múzeum raktározása nem is olyan gyerekjáték, mint ami-lyennek első pillanatra tűnik. Meg-örzésük a késői utódok számára a múzeum munkaközösségének egyik igen fontos feladata. Persze ez a megőrzés nem öncélú. Az időnként rendezett kiállításokon, a nyilvánosság megismertetik a múzeum birtokában lévő képzőművészeti tárgyakat.

Lengyel Helén

Falusi Könyvhónap

A Hegyalja e nagy községében meg az elmúlt hónapban a könyv-kereskedésben standot létesítettek. A vásárlók itt megtalálhattak szá-mos újdonságot. Az mtsz-tagok kö-reben különösen nagy érdeklődést keltettek a termelékenység növelé-sével, a különböző új módszerek alkalmazásával, a műtrágya hasz-nálatával, az öntözéssel, állatte-

művelődési otthonban a könyvhó-nap keretében.

Közös tervet készítettünk a szocialista egységek vezetésével, az iskolák igazgatóival, mindazok-kal, akik közreműködnek a tömeg-művelődésben. Célunk mindenek-előtt, hogy népszerűsítsük az iro-dalmi, tudományos újdonságokat. Ennek érdekében valamennyi vál-lalathoz és intézményhez eladási standokat létesít-tettünk. A könyv-tárban és az iskolában minden hé-tén tartanak is-mertetőket, recen-ziókat, találos-versenyeket, mese-

Világosan

nyészéssel, stb. foglalkozó szak-munkák. Naponta sokan szerzik be „könyvszükségletüket”. Taiber Maria üzletfelelős alig győzi ki-szolgálni a vásárlókat. Tevékeny-sége nem korlátozódik kizárólag az eladásra, figyelmesen foglalkozik a vevőkkel, feljegyzi az igényeket és igyekszik megrendelni, beszerezni a kívánt könyveket.

Tíz nap alatt több, mint 5000 lej értékű könyv talált gazdára — mondja. — Közülük megemlíthe-tem például az Antologia Fabulei Rominești, Sadoveanu: Dumbra-va minunată című művét és nem kü-lönböző tudományos-fantaszti-ku sorozatban megjelenő regényeket. Mindezek igen kereset kötetek, fő-ig a diákok körében.

Beszélgésünk közben belép a helyiségbe Popovici Dumitru tanár, a kultúrothoz igazgatója. Röviden tájékoztat arról, hogy milyen in-terjúkat fogantatosítottak a

esteket. Mindez kétségtelenül hozzá-járul, hogy sok fiatal kössön tar-tós barátságot a könyvekkel.

Az önkéntes terjesztők támo-gatásával mozgó könyvtárakat is létesítettünk. Így például Casu Io-an, Grănciu Ion és mások a hosz-szu téli estéken részleteket olvas-nak fel a különböző irodalmi vagy tudományos újdonságokból. Nem csoda hát, ha egy-egy ilyen ösz-szejövetel felkelti a szövetkezeti tagok érdeklődését és igyekeznek beszerezni az illető kiadványokat.

A falusi kultúrothoz igazgató-ja még elmondotta, hogy a Falusi Könyvhónap értékes támogatást nyújt az olvasóknak, eljutatja a legújabb értékes irodalmi műveket fiatalokhoz és idősebbekhez egy-aránt. Ezzel jelentősen hozzájárul ahhoz, hogy az olvasók szüntelenül, rendszeresen gazdagítsák ismeretei-keket, mind az iskolában, mind az mtsz-ek agro-zooteknikai körében.

Bădescu Stefan

Könyvesközlő

Matei I. Caragiale: Aranyifjak alkony

Csinos formátumú, izéles borí-tólappal kőtet jelent meg nemrég a könyvkereskedések polcain. I. L. Caragiale fiáról, a két világhábo-ru közötti hazai irodalom egyik legérdekesebb egyéniségéről van szó.

Matei I. Caragiale jól ismerte a korabeli társadalom legfelsőbb kö-reit, gyakran forgolódott az arany-ifjak között. Könyvezetét, életa-lapjait rendkívül kifinomult művés-zettel díszítette irodalom-mű.

A kevéskönyvvű alkotók kö-zé tartozik. A Craii de Curtea Ve-che (Aranyifjak alkony) Matei I. Caragiale főműve. Négy alakja a századforduló román társadalmának legfelsőbb rétegéhez tartozó sem-mitévő fiatalok, akik egész é-leltét mulatozással, tivornyázzal tölti. Keserű hangulatu, kimélet-len képekben ábrázolja a szerző mindennapjait, markáns natu-rálistikus vonásokkal rajzolja meg portréjukat. Érdekess, hogy a négy figura közül csak egy változik az idők folyamán: a narrátor, aki fo-kozatosan mindinkább kritikái mó-don szemléli társait, míg végül tel-jesen kiábrándul belőlük. Színesen, emlékeztetesen meglevenített alak a Pírgué, ez a velejéig romlott „jó-

pofa”, a kiruccanások, elmés „szó-rakozások” főrendezője és ismerő-je. Különös jelenség, hogy vele szemben a narrátor magatartásának alakulása éppen fordított elől: a kezdeti elítélés megértéssé válik. Világos lesz ugyanis számára, hogy Pírgu és a hozzá hasonlóak eltor-zulásáért az urali semmittevők fer-tőző, lealjasító környezete a fele-lős.

Egyedülálló őszinteséggel, erő-teljes, néhol már naturalizmusba hajló eszközökkel idézi fel Matei I. Caragiale a szenvedélyt. Nincs is párja ebben a vonatkozás-ban a korabeli román irodalomban. Joggal állapították meg róla, hogy nyelvezeté páratlanul gazdag, fino-man árnyalt, hangulata egy-kettőre hatása alá keríti az olvasót. Stílu-sa a kiművelt, rafinált nyelvi le-mény és a nyelv-szerű különös ö-tövezete. Mindez persze nem az olcsó hatásadásért érdekel, hanem tudatosan átgondolt cél eléréséért, az ábrázolás mélyebb hiteltel-ségének szolgálatában.

Az Aranyifjak alkonyát Szenczei Lászlónak az eredeti nyelvi színe-ségért híven visszaadó magyar for-dításában olvashatjuk. (f-s)

FELNÖTT EGY SZÍNHÁZ

Megérdemelt nagy taps közön-tötte pénteken este a temesvári Al-lami Magyar Színház előadását. S bár a művészek közül a legfiata-labb is már évekkel ezelőtt átesett a tilkeszerűség, végig izgulta vizsgaelőadását, mégis ezen az emlékeztetés estén újra vizsgáztak: nem külön-külön a művészek, ha-nem valamennyien, mint együttes, mint színház. S vizsga volt ez az előadás a javából a közönség szá-mára is. S hadd mondjuk meg mindjárt az elején: a nagy erőpró-ba kitűnően sikerült.

Kezdjük a színházzal. Hosszu é-vek óta figyeltük a temesvári mű-vészek előadását megbocsátó el-nézéssel, azzal a mindinkább elko-pott melegeződéssel, hogy kezdő színház, nem tud még megbirkózni nagyobb feladatokkal. (Bár itt-ott akadt egy-két kivétel is.) Egyező-val úgy kell elfogadni, ahogy van, s máris megtörtént a besorolás, a-mi — valljuk meg — nem volt va-lami kedvező. S ennek a besoro-lásnak az alapján mértük és vár-tuk a minőséget is.

Pénteken este aztán szinte egy-csapásra felborult minden korábbi rangsor, s legnagyobb örömlinke — legalább is ennek az előadás-nak az alapján — feltétlenül a legjobbakkal közel sorolhatjuk a temesvári színházat.

Mi is történt tulajdonképpen e-zen az estén? Felútt, a nagyok között követel magának helyet egy színház. S ezt méltóan, beszédesen s sikeresen bizonyította. Már ma-

ga az előadásra került darab meg-választása nagyon sok önbizalmat, merészséget követelt. R. E. Sher-wood-ot nálunkféle alig ismerik. A huszadik századi amerikai iro-dalomban bőven akadt nálánál hálá-sabb, hatásosabb, nagyobb siker-rel kecsegtető szerző. Így aztán, noha néhány darabja megérdemli még ma is a több figyelmet, mégis a háttérben maradt.

A darab előadásával tehát a te-mesvári művészek uttóró szerepet vállaltak: minden hagyomány, elő-zetes siker vagy éppen bukások á-rán szerzett tapasztalat nélkül vág-tak a nagy feladatnak.

A két világháború, pontosabban a harmincas évek elejének Ameri-kájáról kapunk hítelek, nyers szó-kimondással, sokszor harsány szí-nekkel megfestett képet. A nagy gazdasági válság ideje ez, azé, a-mikor az élet útme a korábban pezsgő nagyvárosokban is lelassul, hát még egy olyan istenhátamögöt-ti kis benzinutas falatozóban, mint a darabbeli Fekete Óázis, az arizonai pusztaság keleti felén.

A megőregedett, erjét vesztett, de kapzsiságában határtalan Maple apó a régi szép idöket idégeti, a-mikor még mindenért kegyetlenül verekedni kellett, s amikor még éltek igazi banditák. De a mult vad romantikájának idégetése csak jobban aláhúzza a jelen sivár-ságát, eseménytelenségét. Az egyik fiatal távírószereplő ugyan emlegeti, hogy az oroszoknál másképpen van, ott nagy dolgokat visznek

véghez, de ő is inkább csak kurió-zum, s több benne a fenegyerekes-kedés, mint a valódi érteles, tá-jékozottság és talán a meggyőző-dés.

Ez az eseménytelenség, már-már fullasztó egyhangúság, a majdnem egy óras cselekményindítás kétség-telenül érdekes, lélekhatóan indo-kolt, s ez egy regényben — ami-kor az olvasó kettősen társalog-hat az íróval — izgalmas is lehet. A színművön azonban ez a valóságos kolonc, szinte klasszikus példaként emlegethető bukkantó a művészek számára. Ennek a résznek a sike-réért olyan keményen meg kell küzdeni, hogy erre nem sok szín-háznak futja az erejéből. S nem kis büszkeséggel mondjuk, hogy a temesváriak igen derekasan bírók-ztak meg ezzel a részrel, itt bizonyí-tották a leghitelesebben, hogy már igazi összeforrott művészi közö-séget alkotnak.

A szerző, Sherwood szinte mér-tani pontossággal szerkesztette meg darabját. Tudta, hogy ha az első órán tuljut, akkor már nyert ügye van, mert utána szinte minden öt-percben újabb és újabb meglepe-tést tartogat. S mintahogy a sivata-gi egyhangúságba bombaként ro-bban bele napnyugtakor a repedező sziklák ézzenek hangja, úgy pat-tannak fel a darab szereplőiben a rejtett, visszafojtott érzelmek, e-nergák az első, megszokottól el-térő eseményre, az egész vidéken körözött, üldözött rablónak. Duké-nak megjelenése után. Noha a ko-

rábbi nyomozást és kiutaltan hely-zet megmarad, mégis egészen más a darabnak ez a második része, van benne drámai értelemben vett cse-lekmény is.

A szerző, bár kétségtelenül is-merte a huszadik század elejének eszméi áramlásait, s érzi, talán tud-jia is, hogy a régi eszmék, törekvé-sék, mindaz, amit addig szentnek, megmászhatatlannak hittek, talaj nélkül maradtak, nem tud eljutni a korszakalkotó, a holtpontra min-dent kimosztó, a társadalom nagy alkotó erőt felszabadító új felismeréséhez.

Eppen ezért, noha darabjának valamennyi hőse, elsősorban a mindenkori kiábrándult író (Squier), de legalább olyan mértékben a bandita (Duke) voltaképpen a leg-nemesebb érzéseket magukban hor-dó, a szó legszebb értelmében em-berek. Lázadásuk, szembeszállásuk a mindent eltemetőtelítő valósá-ggal, csupán kis „csetepaté”, a-mint a későbbi öntelt és önhitt jen-ki harmincas évekből előjött, Ja-son Maple, a fogadó tulajdonosa mondja.

Ezeknek az igen szép emberi vo-násoknak a felszínre hozása jelenti a darab legnagyobb pozitívumát. S talán itt nyújtja az író az e-gyetlen vizsgázó reményt is arra, hogy ez valaha megváltozhaj. Nagy áldozat árán, de a lány, Gabby Maple, ha lesz elég ereje talán kiszabadulhat ebből a kiut-talan, poros, lélekölő, minden szep-et, jót kiirtó poshadás szorításá-ból.

A rendező, Anatol Constantin a temesvári testvérszínházról rándult át ennek a darabnak a színréhoza-talára. Nagy munka várt rá, de sikeresen megoldotta. Jelentős ré-sze van abban, hogy a darabot át-

igyekezett ezeket a kitéréseket mindvégig egy síkon tartani. S noha a darab egyik igen megrá-zó, semmiképpen nem komikus momen-tuma, az eddigi kirakatbabákért, reprezentációs célokra használt Chisholmné „fellázadása”, mégis ez a rész éppen a visszafogás mi-att egyáltalán nem érvényesült. Pedig ez az önmagán való uraló-dás lélekhatóan meg indokolt. A jól nevelt, nagyvilági nő, akinél az alakoskodás, az érzelmek eltitkolá-sa valóságos második természeté vált, csak akkor robbanhatja fel az őt páncként körülvevő burkot,

ha igen nagyfokú a benne izzó ér-zelem. A rendkívüli helyzet meg-adja a nagy lökést, s erre a kitő-résnek is lényegesen nagyobb ere-jüknek, s ennél fogva hitelesebbnek kellett volna lennie.

Az előadás főerőssége kétsége-nlül Sinka Károly, Alan Squier, a lelkileg túl fiatalon megvénült mindenből kiábrándult, s mégis á-lomvilágot kergető író szerepében igen bonvolult és nehezen megkö-zelíthető figura ez, a darab egyik oszlona. Hosszu időn át Sinka játé-kának művészi hitele, legkörtte-remtő ereje tartotta felszínen a da-

rabot, mindaddig, míg az egész be-nem került aztán a második rész sodró áramába.

Külön esemény volt az előadás-nak Fábán Ferenc alakítása a rab-ló Duke szerepében. Nagy gondtal és szeretettel formálta meg a szem-rebberes nélkül gyilkolni tudó zord, rideg és mégis néhány villa-násvány megnyilatkozásából annyi visszafojtott emberi érzést sejtető bandita bonvolult alakját.

Rokonzenes és hiteles figurát állított elénk Varga Vilmos a sok kamaznos naivságot, gútlást meg-örző, de helyzetéből a maga mód-ján kitörni akaró fiatalember (Bo-ze Herzlinger) szerepében.

Erdekes és ellentmondásokban gazdag alakja a darabnak Gabby Maple. Félig amerikai, félig fran-cia, s e két elemek a legszélse-gesebb vonásai keverednek benne. Borbáth Julia alakításából azonban éppen a franciás rész hiányzott. Mindvégig túlságosan visszafogot-tan, csak fél mozdulatokkal, fél ér-zésekként játszott.

Feltétlenül említést érdemel Fe-renczy Csongor (Ruby). Szabó Ká-roly (Piles) és Makra Lajos (Első szereplő), akik a maguk rövid szere-pében is érdekes színfoltjai vol-tak az előadásnak és hozzájárul-tak az egész sikeréhez.

Mindent összevetve ez az előadás mérföldkő a színház életében, s szeretnénk hinni, hogy kezdete, s nem csupán néhányvszor már látott igérete egy termékeny, nagy sike-rekben gazdag korszaknak. Ezt vá-rja a mind népesebb közönség, amely ugyancsak jól vizsgázott, megérezte és megértette, hogy va-lami újnak, széennek a születésénél van jelen, ezt fejezte ki a megér-demelt taps is.

Péterfy Árpád

Megjegyzések a temesvári művészek előadásáról

Eppen ezért, noha darabjának valamennyi hőse, elsősorban a mindenkori kiábrándult író (Squier), de legalább olyan mértékben a bandita (Duke) voltaképpen a leg-nemesebb érzéseket magukban hor-dó, a szó legszebb értelmében em-berek. Lázadásuk, szembeszállásuk a mindent eltemetőtelítő valósá-ggal, csupán kis „csetepaté”, a-mint a későbbi öntelt és önhitt jen-ki harmincas évekből előjött, Ja-son Maple, a fogadó tulajdonosa mondja.

Ezeknek az igen szép emberi vo-násoknak a felszínre hozása jelenti a darab legnagyobb pozitívumát. S talán itt nyújtja az író az e-gyetlen vizsgázó reményt is arra, hogy ez valaha megváltozhaj. Nagy áldozat árán, de a lány, Gabby Maple, ha lesz elég ereje talán kiszabadulhat ebből a kiut-talan, poros, lélekölő, minden szep-et, jót kiirtó poshadás szorításá-ból.

A rendező, Anatol Constantin a temesvári testvérszínházról rándult át ennek a darabnak a színréhoza-talára. Nagy munka várt rá, de sikeresen megoldotta. Jelentős ré-sze van abban, hogy a darabot át-

igyekezett ezeket a kitéréseket mindvégig egy síkon tartani. S noha a darab egyik igen megrá-zó, semmiképpen nem komikus momen-tuma, az eddigi kirakatbabákért, reprezentációs célokra használt Chisholmné „fellázadása”, mégis ez a rész éppen a visszafogás mi-att egyáltalán nem érvényesült. Pedig ez az önmagán való uraló-dás lélekhatóan meg indokolt. A jól nevelt, nagyvilági nő, akinél az alakoskodás, az érzelmek eltitkolá-sa valóságos második természeté vált, csak akkor robbanhatja fel az őt páncként körülvevő burkot,

ha igen nagyfokú a benne izzó ér-zelem. A rendkívüli helyzet meg-adja a nagy lökést, s erre a kitő-résnek is lényegesen nagyobb ere-jüknek, s ennél fogva hitelesebbnek kellett volna lennie.

Az előadás főerőssége kétsége-nlül Sinka Károly, Alan Squier, a lelkileg túl fiatalon megvénült mindenből kiábrándult, s mégis á-lomvilágot kergető író szerepében igen bonvolult és nehezen megkö-zelíthető figura ez, a darab egyik oszlona. Hosszu időn át Sinka játé-kának művészi hitele, legkörtte-remtő ereje tartotta felszínen a da-

rabot, mindaddig, míg az egész be-nem került aztán a második rész sodró áramába.

Külön esemény volt az előadás-nak Fábán Ferenc alakítása a rab-ló Duke szerepében. Nagy gondtal és szeretettel formálta meg a szem-rebberes nélkül gyilkolni tudó zord, rideg és mégis néhány villa-násvány megnyilatkozásából annyi visszafojtott emberi érzést sejtető bandita bonvolult alakját.

Rokonzenes és hiteles figurát állított elénk Varga Vilmos a sok kamaznos naivságot, gútlást meg-örző, de helyzetéből a maga mód-ján kitörni akaró fiatalember (Bo-ze Herzlinger) szerepében.

Erdekes és ellentmondásokban gazdag alakja a darabnak Gabby Maple. Félig amerikai, félig fran-cia, s e két elemek a legszélse-gesebb vonásai keverednek benne. Borbáth Julia alakításából azonban éppen a franciás rész hiányzott. Mindvégig túlságosan visszafogot-tan, csak fél mozdulatokkal, fél ér-zésekként játszott.

Feltétlenül említést érdemel Fe-renczy Csongor (Ruby). Szabó Ká-roly (Piles) és Makra Lajos (Első szereplő), akik a maguk rövid szere-pében is érdekes színfoltjai vol-tak az előadásnak és hozzájárul-tak az egész sikeréhez.

Mindent összevetve ez az előadás mérföldkő a színház életében, s szeretnénk hinni, hogy kezdete, s nem csupán néhányvszor már látott igérete egy termékeny, nagy sike-rekben gazdag korszaknak. Ezt vá-rja a mind népesebb közönség, amely ugyancsak jól vizsgázott, megérezte és megértette, hogy va-lami újnak, széennek a születésénél van jelen, ezt fejezte ki a megér-demelt taps is.

KÖZÖS KÖZLEMÉNY

Chivu Stoicanak, Románia Szocialista Köztársaság Államtanácsa elnökének szomáliai látogatásáról

(Folytatás az első oldalról)

— szomáliai részről: Abdul-Razak Hadasi Huszejn miniszterelnök, Ahmed Jusuf Dualeh külügyminiszter; Jusuf Adam Boukah tájékoztatóügyi miniszter, Abdullah Issza Mohamed ipar- és kereskedelemügyi miniszter; Mohamed Awaleh Liban, kabinetfőnök a Köztársaság Elnökségén; Mohamed Hazi Huszejn ipar- és kereskedelemügyi miniszteri vezérigazgató; Abdulrahman Abby Farah külügyminiszteri ideiglenes vezérigazgató.

A felek megelégedéssel állapították meg, hogy a két ország közt fejlődik a kölcsönösen előnyös gazdasági és műszaki-tudományos együttműködés és kidomborították az ennek bővítésére fennálló lehetőségeket, kifejezve azt a közös óhajt és elhatározást, hogy ebben az irányban tevékenykedjenek. A felek egyben állást foglaltak a két ország és nép közötti baráti kapcsolatok sokoldalú fejlesztése mellett. Ebben a tekintetben megemlékeztek arról, hogy nagykövetek akkreditáltak a két országban.

Ugyancsak megállapodtak abban, hogy műszaki-tudományos együttműködési egyezményt könyek. Megállapodás jött létre arra is, hogy a legközelebbi alkalommal tárgyalásokat folytatnak gazdasági és kulturális együttműködési egyezmények kötése érdekében.

Számba véve az afrikai földrészen végrehajtott változásokat, a felek kiemelték a történelmi jelentőségűt annak, hogy Afrika és a világ sok térségében lezárták a gyarmati ígát, rámutattak, hogy a független afrikai államok erőfeszítéseiket tesznek nemzeti létük érvényesítéséért, politikai és gazdasági függetlenségük fejlesztéséért és szilárdításáért.

Amint a felek hangsúlyozták, napjainkban rendkívül fontossga van annak, hogy a nemzetközi életben mind nagyobb mértékben érvényre jussanak és az államok közötti kapcsolatokban meghonosodjanak a nemzeti függetlenség és szuverenitásnak, az összes államok teljes jogegyenlőségének elvei, minden nép azon jogának tiszteletben tartása, hogy idegen nyomás, vagy beavatkozás nélkül maga döntson sorsáról, a szabadság megválasztása fejlődésének útját.

Románia Szocialista Köztársaság Államtanácsának elnöke nagyra értékelték Szomália Köztársaság hozzájárulását ahhoz a harchoz, amelynek célja teljesen megszüntetni a gyarmati elnyomást az afrikai földrészen.

A felek úgy vélik, hogy az államok közti vitákat békésen kell megoldani az Egyesült Nemzetek Alapokmányában, valamint az Emberi Jogok Egyetemes Nyilatkozatában szentesített elveknek megfelelően.

A felek újból kinyilvánították, hogy támogatják az afrikai és a világ más réssein élő népek jogos harcát a gyarmati elnyomás ellen, a szabadságért és a nemzeti függetlenségért való szent joguk kivívásáért. Ugyanakkor határozottan elítélik a dél-afrikai és a rhodesiai fehér kisebbség rasszista és megkülönböztetési politikáját.

A két fél szilárd meggyőződése, hogy ha az ENSZ összes tagállama nem járnak el szolidaritás az ezekben a kérdésekben elfogadott közgyűlési határozatok maradtak nélkül az alkalmazása érdekében, a fennálló helyzetnek nemcsak Afrikára, hanem az egész világra nézve is

komoly következményei lehetnek. Mindkét fél kifejezte mélyes aggodalmát amiatt a súlyos veszély miatt, amelyet a vietnámi háború folytatása és kiterjesztése jelent a világ békéjére. A felek követelik a veszélyes háborús tüftések felszámolását az 1954. évi genfi egyezmények szigorú alkalmazása alapján, hogy a vietnámi nép maga dönthesen saját jövőjéről, minden külső beavatkozás nélkül.

A leszerelés kérdéséről folytatott eszmecsere során a két fél figyelembe vette azokat a veszélyeket, amelyekkel a nukleáris fegyverkezelési hajszá fenyegeti a békét és a nemzetközi biztonságot. A felek állást foglaltak olyan intézkedések sürgető elfogadása mellett, amelyek a nukleáris veszély csökkentéséhez és teljes megszüntetéséhez vezetnek.

A felek hasznosnak tartanak egyes ilyen irányú átmeneti intézkedéseket, támogatják európai, afrikai és más térségben atommentes övezetek létesítését, ha ezt megerősíti a nukleáris államoknak az a vállalása, hogy sohasem használnak atomfegyvert a nem nukleáris államok ellen. A felek ugyanakkor kiemelték, hogy hasznos lenne egy, a nukleáris fegyverek elterjedését megakadályozó szerződés, amely méltányosan egyensúlyba hozná a nukleáris és a nem nukleáris államok felelősségét és kötelezettségeit, s előírja a nukleáris államok számára, hogy sohasem használjanak nukleáris fegyvert olyan államok ellen, amelyek nem rendelkeznek vele és nem tárolnak területükön ilyen fegyvereket.

Ugyanakkor kidomborították, hogy a béke és a nemzetközi biztonság szempontjából létfontosságú lenne a katonai tömbök, a más államok területén lévő katonai támaszpontok felszámolása, az összes idegen csapatok visszavonása a nemzeti határok közé.

Az európai helyzetről tárgyalva, a két elnök egyetértett abban, hogy az európai biztonság megvalósítása e kontinens politikai életének egyik legfontosabb kérdése, amely logikus következményeinek fogva kihat a nemzetközi kapcsolatok egészére.

Chivu Stoica, az Államtanács elnöke kidomborította, hogy az utóbbi időben az európai földrészen állandóan erősödik és terjed az európai együttműködés és általános megértés útjában álló akadályok felszámolásának, az államok közötti kapcsolatok kölcsönös megértésének kedvező áramlat; hangsúlyozta, hogy jelenleg lehetőségek vannak az európai biztonság kérdésének olyan új alapokon történő felvetésére, amelyek a kontinens valamennyi állama számára elfogadhatók. Az enyhülés és az európai államok közötti közlekedés és folyamatainak ösztönzése szempontjából rendkívül jelentőséggel bír az összes európai országok együttműködésének bővítése, tekintet nélkül társadalmi, politikai rendszerükre, a teljes jogegyenlőség, a kölcsönös tisztelet és a kölcsönös előnyök alapján.

Szomália Köztársaság elnöke kijelentette, hogy rendkívül nagyra becsüli a román népek országa gazdasági, társadalmi és kulturális fejlesztésében kifejtett erőfeszítéseit és kimagasló sikereit.

Ugyancsak nagyra értékelték Románia Szocialista Köztársaság reális kezdeményezéseit és hatékony hozzájárulását az államok közötti bizalom légkörének megteremtéséhez, a béke és a nemzetközi egyetértés érvényesítéséhez.

A két fél kidomborította, hogy fontos lenne hatékonyabbá tenni az ENSZ szerepét a nemzetközi együttműködés fejlesztésében és a világ békéjének megőrzésében. A felek véleménye szerint az ENSZ-nek híven kellene tükröznie napjaink való helyzetét, hogy megfeleljen ennek a nemes célnak. E tekintetben a felek egyetértettek abban, hogy haladéktalanul helyre kell állítani a Kínai Népköztársaság törvényes jogait az ENSZ-ben és más nemzetközi szervezetekben. Ugyanakkor állást foglaltak az új független afrikai és ázsiai államok igazságosabb képviselete mellett az ENSZ fő szervében.

A két fél hangsúlyozta mennyire fontosak azok az erőfeszítések, amelyeket a fejlődésben lévő országok tesznek népeik gazdasági és társadalmi színvonalának emeléséért, és kifejezte azt a meggyőződést, hogy a kereskedelmi és fejlesztési ENSZ-konferencia határozatainak maradéktalan megvalósítása előmozdítja ezeknek az erőfeszítéseknek a konkrétizálódását.

Kiemelve az állam- és kormányfők közvetlen kapcsolatainak jelentőségét, a felek megelégedéssel állapították meg, hogy Chivu Stoicanak, az Államtanács elnökének szomáliai látogatása, akárcsak Abdul-Razak Hadasi Huszejn miniszterelnök ezt megelőző romániai látogatása értékesen előmozdítja a két ország és nép baráti kapcsolatainak fejlődését.

Chivu Stoica, Románia Szocialista Köztársaság Államtanácsának elnöke meghívta Szomália Köztársaság elnökét és Aden Abdulla Oszman asszonyt, hogy egy nekik megfelelő időpontban teyeken hivatalos látogatást Románia Szocialista Köztársaságban. A meghívást örömmel elfogadták.

Spanyolország

Intézkedések a munkástüntetések megakadályozására

MADRID. (Agerpres). A spanyol hatóságok intézkedéseket hoztak a munkakonfliktusok elterjedésének és munkástüntetések szervezésének megakadályozására. A France Presse madridi tudósítója szerint a rendőrség elfoglalta a spanyol főváros felé vezető főbb utakat. Madrid utcáin éjjel-nappal őrséget állítottak.

A Bilbao tartományi Sestaóban a rendőrség fegyverrel oszlatta szét a már két hónapja sztrájkoló kohipari munkások támogatása céljából rendezett tüntetést. Ennek során egy munkás súlyosan megsebesült, számos letartóztatott.

Asturiában 1500 bányász sztrájkol. Bilbao külvárosában összetűzésre került sor a rendőrség és a munkások között, akik tüntetést szerveztek fizetésemelési követeléseik támogatására.

Négy napja sztrájkol Madrid egyik vasútállomása és a Renfe műhelyek (Állami vasúttársaság) 2000 dolgozója és tisztviselője. Más 110 000 vasutas is csatlakozik a sztrájkhoz, ha a társaságok igazgatóságai és a munkások képviselői nem jutnak meggyőzésre a fizetésemelési követelés kérdésében.

KÜLPOLITIKÁBAN

HÍRUNK A NAGYVILÁGBAN

GENF. H. Liman, az Agerpres tudósítója jelenti:

A berni National szálloda nagytermében Pierre-Francois Degeorges mérnök népes közönség jelenlétében bemutatta a „Jónapot, Románia” című dokumentumfilmet, amelyet Danille és Pierre Tairraz együttműködésben készített. A vásznon egymást követik az eleven képek a mai Romániából — a bukkaresti főutakon, parkok, tavak, új lakóegységek, a Prahova-völgye és a brassói traktorgyár, a Duna-delta és a tengerpart, a moldovai kolostorok, román népművészeti tárgyak sokasága, stb.

A film levetítése előtt tartott e-

lőadás ismertette országunk történetét a legutóbbi időktől egészen a mai változásokig. Az előadás és a film egyaránt nagy tetszést aratott.

GENF. H. Liman, az Agerpres tudósítója közli:

A Lausanne-i Régi Muzeumban megnyílt a Photoeurope 67 kiállítás. Amelven 22 európai országból, köztük Romániából a fotóklubok sok tagja mutatja be munkáit.

A kiállítás nemzetközi zsűrije Versailles város érmet a romániai dr. G. Locusteanu Ginditorul című munkájának ítélte oda.

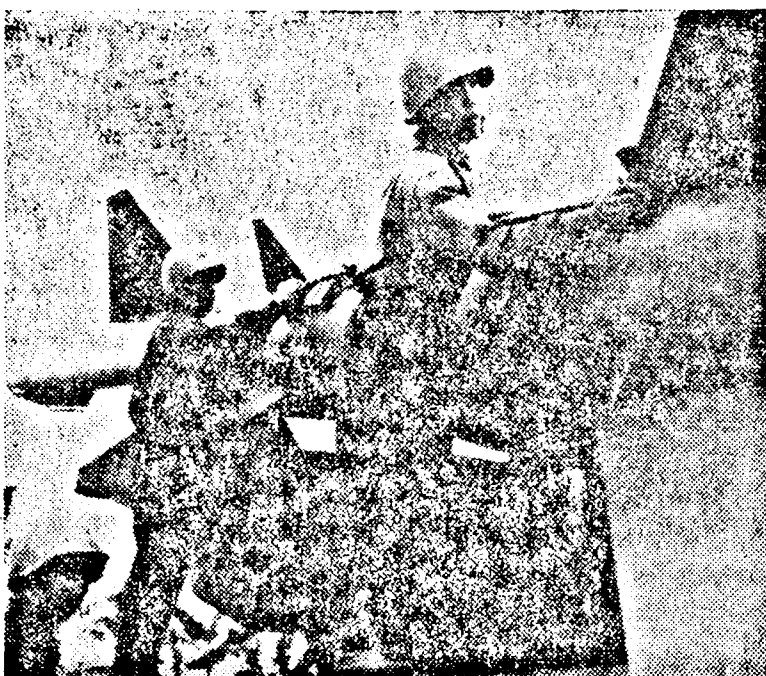
U Thant újabb felhívása a vietnámi tűzszünet meghosszabbítására

NEW YORK. (Agerpres). U Thant ENSZ-főtitkár ismét felhívta az illetékeseket, hogy hosszabbítsák meg a vietnámi új esztendő alkalmával kiadott tűzszüneti parancsot és feltétel nélkül szüntessék meg a Vietnámi DK amerikai bombázását. U Thant New Yorkban közzétett nyilatkozatában javasolja, hogy a tűzszünetet meghatározatlan időre és feltétel

nélkül terjesszék ki. A főtitkár egyben emlékeztetett a három pontból álló vietnámi javaslatára, s mint mondogta, meggyőződése, hogy ha indítványának valóra váltása a Vietnámi DK elleni bombatámadások feltétel nélküli megszüntetésével kezdődne, kedvező légkör alakulna ki a probléma békés rendezésére.

Ho Si Min elnök titkárságának válasza az amerikai újságíróknak

HANOI. (Agerpres). Amint a VNA hírgyűnkösg jelenti, Ho Si Min elnök titkársága február 2-án válaszolt Bernard Krisher, a Newsweek folyóirat tudósítója és Robert Little, a New York-i CBS rádió-televízió állomás munkatársa kérdéseire. A két amerikai újságíró azt kérdezte, helytálló-e A. Muste elkészítése az a párizsi sajtónyilatkozata, miszerint Ho Si Min elnök meghívja Johnson elnököt egy esetleges hanoi találkozóra. A Vietnámi DK elnökének titkársága leszögezte, felhatalmazása van annak megerősítésére, hogy A. Muste elkész január 24-i párizsi sajtónyilatkozata „szelvéskörűen tükrözi Ho Si Min elnök elgondolását”.

VIETNAMI DK. Képünk a 61. rakétacsapó ábrázolja, amelyet „hő” címmel tüntettek ki és a kongresszus alkalmával megemlítették 23 amerikai repülőgépet lelőéséért.

A. Koszigin londoni látogatása

A. N. Koszigin szovjet miniszterelnök angol látogatása is ahhoz a tevékenységhez tartozik, amelynek célja közvetlen kapcsolatokat létesíteni a különböző társadalmi rendszerű országok kormány- és államfői között.

Noha a látogatás semmit sem változtatott az egyes fontos nemzetközi kérdések — különösképpen a vietnámi probléma — felvetési módjában fennálló különbségeken, az utazást mindkét országban angol-szovjet viszony jelentős események tekintik, amely szorosabb kapcsolatokat létrejöttéhez, a barátság és a béke erősödéséhez vezet.

A londoni hivatalos megbeszélések jelentős helyet foglaltak el a gazdasági és kereskedelmi kapcsolatok. Azon a fogadáson, amelyet a Brit Gyáriparosok Szövetsége adott tisztelettel, A. N. Koszigin rámutatott, hogy lehetőség van a kétoldalú kereskedelem tervszerűsítésére, a kereskedelem lényeges növelésére. Ebben a vonatkozásban javasolta, hogy készí-

nek kereskedelemfejlesztési programot, kezdetben három évre, később pedig öt vagy több évre.

A felek nagy figyelmet szenteltek egész sor nemzetközi kérdésnek. Az angol parlamentben mondott beszédében például a szovjet kormányfő utalt az európai biztonság biztosításának különböző vonatkozásaira. Ez a probléma egyébként a hivatalos megbeszéléseken is központi téma volt. A biztonság szavatolásának egyik előfeltételének A. N. Koszigin állást foglalt a két katonai csoportosulás — a NATO és a Varsói Szerződés — feloszlása mellett és első lépésként e paktumok katonai szervezeteinek felszámolása mellett. Előnk érdeklődést keltett a szovjet miniszterelnöknek az a kijelentése, amely szerint a két ország távlati viszonyát illetően a szovjet kormány lehetségesnek tartaná egy szovjet-angol barátsági, békés együttműködési és megnevezéses szerződés megkötését. Ez jelenleg, lépés lenne a két ország viszo-

Válság fenyegeti az olasz kormánykoalíciót

ROMA. (Agerpres).

Hírgyűnkösgök szerint a válság veszélye lépett fel a középbal kormánykoalícióban a meglepő szenátusi szavazási eredmény nyomán. A társadalombiztosítási szolgálatok átszervezéséről szóló törvénytervezet ügyében ugyanis a Moro-kormány kisebbségbe került a szenátusban.

A kereszténydemokrata vezetők Aldo Moro miniszterelnök elnökletével tanácskoztak, s arra a megállapításra jutottak, hogy a szavazási eredménynek nem szabadna válságra okot adnia. Az Egyesített Olasz Szocialista Párt vezetői péntek este vitatták meg a

szavazást, bizonyos fenntartásokkal éltek, s azt hangsúlyozták, hogy a szakadás kilitását nem kellene már eleve kizárni. Az Egyesített Olasz Szocialista Párt igazgatósága közölte, hogy Nenni, a párt elnöke a kormány alelnöke, bizonyos feltételeket szab Moronak a középbal kormányprogram megvalósításának folytatása tekintetében.

A Republikánus Párt (a középbal koalíció harmadik partnere) igazgatósága a válság elkerülése mellett szállt síkra. A párt leszögezte, hogy csak akkor támogatja tovább a kormányt, ha tiszteletben tartja a gazdaságfejlesztési tervben foglalt elsőbbségeket.

Néhciny moradában

tól a világ minden tájáról a viláeg

hold segítségével különböző geofizikai méréseket végeznek.

Amint a Tanjug közli, a jugoszláv boltokban május elején megjelennek a Nisben gyártott első „Mimi-televíziók”. Az újtípusú, alig néhány kilós súlyú televíziók 28 centis képernyővel rendelkeznek. A készülékek hálózati árammal és elemmel is működhetnek.

A nyugat-németországi Worstenfeld-Brück vidékén február 10-én lezuhant egy Fiat-G-91 típusú sugárhajtású repülőgép. Ezen a héten ez már a második szerencsétlenül járt nyugatnémet katonai repülőgép. Február 7-én a NATO szardíniai légítámaszpontja közelében lezuhant a 31-es nyugatnémet légiközlék egyik Starfighter repülőgép.

Az amerikai Ohio állambeli gumigyárak munkásai béremelést, jobb munkakörülményeket és munkásbiztonsági intézkedéseket követelnek. Kijelentették, hogy követelések elutasítása esetén sztrájkba lépnek.

Jelenleg tárgyalások folynak a szakszervezetek és a négy nagy gumipari cég, köztük a Firestone és a Goodyear képviselői között. A tárgyalások célja felülitani az április 20-án lejáró kollektív munkaszerződést.

Pénteken Washingtonban befejeződtek II. Hasszán marokkói király és Johnson elnök hivatalos tárgyalásai. Az amerikai külügyi államtitkárság szóvivője közölte, hogy a tárgyalások nyomán az amerikai kormány „korlátozott” katonai segélyt nyújtott és bizonyos mennyiségű búzát ajánlott fel Marokkónak. Amerikai-marokkói kulturális egyezményt is kötöttek.

Washingtoni politikai megfigyelők megemlítik, hogy bár a látogatási program egyetlen találkozási irányított elő a marokkói király és Johnson elnök között, az előbbi kérésére pénteken a két államfő ismét találkozott.

Szokatlanul kemény a tél Olaszországban. Vastag hótakaró borít számos dél-olaszországi vidéket, például Salerno tartományt, ahol csak nagyon ritkán havazik. Több szicíliai helységben a hőmérő működnék. Mint ismeretes, a mű-

nyában, számottevően hozzájárulna a nemzetközi együttműködés fejlesztéséhez, a feszültség enyhüléséhez és a béke erősítéséhez, s követendő példa lenne más államok számára.

Amerikai-nyugatnémet kontaktusok

Ezen a héten megtörtént az első hivatalos kapcsolatlévitel az új nyugatnémet kormány és az amerikai adminisztráció képviselői között: abból az alkalomból, hogy Willy Brandt, Németország Szövetségi Köztársaságának alkancellárja és külügyminisztere ellátogatott Washingtonba. A megbeszélések a főbb időszerű nemzetközi kérdésekről folytak. A tárgyaló felek megvizsgálták a NATO helyzetét és az amerikai-nyugatnémet kétoldalú kapcsolatokat.

Amint az várható volt, a megbeszélések — Brandt nyilatkozata szerint — alkalmat nyújtottak „nézetazonosság” megállapítására a megvitatott fontosabb kérdésekben. A politikai megfigyelők azonban számos „árnyalatot” észleltek, amikor az új bonni külügyminiszter washingtoni sajtóértekezletén ismertette kormányának a különböző kérdésekben elfoglalt álláspontját. Amint hangsúlyozta, Németország Szövetségi Köztársasága kormányának véleménye szerint a Nyugat-Európa és az USA közötti viszonyt illetően „nem feltétlenül szükséges bármely egyetértésnek az összes problémákban”. Ami a NATO-t

illeti, noha Brandt kifejezte a szövetség fenntartásának óhaját, hangsúlyozta, hogy a NATO-nak alkalmazkodnia kell a világon végbe ment változásokhoz.”

A washingtoni sajtótudósítók megállapítása szerint az amerikai-nyugatnémet megbeszélések nagy része pénzügyi és gazdasági kérdésekre vonatkozik. Amint a New York Times tudósítója írta, a megbeszélések során Johnson elnök Brandt tudomására hozta, hogy az Egyesült Államok „nagyonb” lényegesebb tarifális engedményeket vár a közöspiaci országoktól az élelmiszerekkel és az ipari termékekkel”. A sajtótudósító véleménye szerint az Egyesült Államok csak ebben az esetben tartja lehetségesnek a Kennedy-menet tárgyalásainak sikerét.

Amint a megfigyelők előrelátták, Willy Brandt washingtoni látogatása nem hozott látványos eredményeket. Dean Rusk, az USA külügyi államtitkára hangsúlyozta, hogy folytatják a látogatás alkalmával létrejött kontaktusokat.

M. Cătănescu, S. Feder, I. Reigan

A hét eseményeiből

Románia nemzetközi tevékenysége

A héten mind Európában, mind a kontinensen kívül mozgalmass nemzetközi tevékenység folyt a különböző társadalmi-politikai rendszerű államok közötti kapcsolatok fejlesztése érdekében.

Románia Szocialista Köztársaság, amely aktív tényező a nemzetközi politikában, a haladó erőnek a szabadsáért, a nemzeti függetlenségért és a béke megvédéséért vívott harcában, az összes szocialista és békeszerető államokkal együtt nagy jelentőséget tulajdonít a biztonság, a megértés és az összes államokkal való együttműködés létkör megteremtésének. Ez a kérdés — mondotta Nicolae Ceausescu elvtárs, a Román Kommunista Párt Központi Bizottságának főtitkára — szorosan összefügg azzal a szükségességgel, hogy biztosítsuk a feltételeket a népünk békés munkájához, s a lehetőségeket a szocialista építés kiteljesítéséhez és a kommunizmus építésére való áttéréshez.

Ezt a cél szolgálja Chivu Stoica elvtársnak, Románia Szocialista Köztársaság Államtanácsa elnökének tünéziai és szomáliai látogatása is. Ez a látogatás újabb megnyilvánulása Románia és a meglátogatott országok arra irányuló törekvéseknek, hogy fejlesztésük államok közötti kölcsönösen előnyös együttműködést a nemzetközi lég-

kör további javítása érdekében, a béke és a haladás ügyének érvényesítéséért s ugyanakkor lehetővé tette azoknak az erőfeszítéseknek a kölcsönös, beható megismerését, amelyek Románia és a két afrikai ország, Tunézia és Szomália tesz az ország gazdasági és társadalmi építéséért, a nemzeti kincsek hasznosításáért, a kultúra fejlesztéséért s a népek életszínvonalának emeléséért. Ez az esemény híven tükrözi, milyen fontosságot tulajdonít Románia a fiatal, független államokkal való együttműködés fejlesztésének a függetlenség és a nemzeti szuverenitás, a jogegyenlőség, a belügyekbe való be nem avatkozás elve és minden nép azon jogának tiszteletben tartása alapján, hogy maga dönthessen sorsáról és önállóan válassza meg fejlődésének útját.

Corneliu Mănescu, Románia külügyminiszterének brüsszeli látogatása és Pierre Harmel belga külügyminiszterrel folytatott megbeszélései arról tanuskodnak, hogy Románia, valamint Belgium is gondot fordít a gazdasági, katonai és politikai enyhülés megvalósítására, a béke és az európai biztonság szilárdítására és barcolni kíván e célok eléréséért. Ezáltal is két különböző társadalmi-politikai rendszerű európai állam állt ki nyíltan a méltóság és a szuverenitás tiszte-

teletben tartásán alapuló kapcsolat létrehozása mellett. A brüsszeli megbeszélések egyik fő témája az európai biztonság és együttműködés volt, s e kérdés iránti érdeklődésünk abból fakad, hogy államunk fontos követelménynek, a béke és a biztonság erősítése alapján tekinti az európai államok közötti új kapcsolatokat fejlesztését. Románia úgy véli, hogy az európai államok közötti kapcsolatok normalizálása az európai biztonság egyik kulcskérdése. Amint a brüsszeli dokumentumokból kitűnik, a megbeszéléseken a felek abból az elgondolásból indultak ki, hogy a gazdasági és kulturális cserék érvényesítése ugyanakkor előmozdítja a népek közötti anyagi és szellemi értékek körforgásának fokozását, minden egyes ország fejlődését, a kölcsönös közlekedést és megismerést.

Ugyancsak a más társadalmi-politikai rendszerű államokkal való gazdasági kapcsolatok fejlesztését szolgálja Gheorghe Ciocară külkereskedelmi miniszternek nemrég tett párizsi látogatása, az akkor megkötött egyezmény, amelynek az a rendeltetése, hogy biztosítsa a román-francia gazdasági és kereskedelmi cserék fejlesztését, jelentősen hozzájárul a megértés, a bizalom, s a kölcsönös tiszteleten alapuló együttműködés légkörének megteremtéséhez.